

Sodnik Celebrezze v Clevelandu je v petek umrl

Pokojni je odživel odlično kariero v korist in čast clevelandske javnosti.

CLEVELAND. — V petek zvečer malo pred enajsto je v Cleveland Clinic bolnišnici umrl mestni sodnik Frank D. Celebrezze.

V svoji dolgi javni karieri je bil pokojni sodnik ravnatelj za javno varnost, pomožni okrajni tožilec (prosekutor), mestni ravnatelj javne posesti, okrajni poveljnik civilne obrambe in ameriški armadni častnik.

Ob smrtni postelji so bili njegova žena Mary, njegovi trije sinovi in tri hčere kakor tudi drugi člani njegove velike družine. Pokojni sodnik je bil star 64 let.

Pogreb se bo vršil v katoliško cerkev Kraljice angelov in od tam na pokopališče.

Governor Frank J. Lausche je bil obveščen o sodnikovi smrti v svojih sobah v hotelu Statler, kjer vedno stanuje, kadar se nahaja v Clevelandu.

Governor, ki je imenoval pokojnega sodnika na njegovo mesto, je dejal, da je izredno pretresen nad njegovo smrtjo, ker je bil Celebrezze odlični pravnik in sodnik ter njegova desna roka, ko je governor čistil raketništvo v mestu in državi.

Novi grobovi

Frances Birtič

V petek je bila Frances Birtič, stanujoča na 1165 E. 58 St. v Charity bolnišnici operirana, ko so ji odrezali levo nogo. V soboto pa je v isti bolnišnici umrla. Njeno dekleško ime je bilo Dolinar. Bila je rojena v Horjulu pri Vrhniki, odkoder je prišla sem leta 1909. Zapuška moža Michaela in štiri otroke: Michael, Frances Albu, Josephine Vidmar in Regino. Zapuška tudi 10 vnukov, brata in sestro v Chicagu in polusestro v Evropi. Spadala je k družstvu Sv. Ane št. 4 SDZ. Pogreb bo v sredo ob 9. uri in od tam na pokopališče Kalvarija.

Val John Fischer

V soboto zvečer je nagloma umrl 11 mesecev stari Val John Fischer, 868 E. 149 St. Tu zapuška očeta in mater Val in Dorothy Fischer in dve sestri, — Magdalene in Dorothy. Materino dekleško ime je bilo Stanek. Pogreb bo v torek popoldne ob 2:30 iz Mary A. Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev sv. Jožefa ob 3. uri in potem na Calvary pokopališče.

PELLA DOBIL ZAUPNICO

RIM. — Vlada premierja Pella je dobila zaupnico v italijanskem senatu.

Za vlado je bilo oddanih 140 glasov, proti pa 86. Deset senatorjev se je vzdržalo glasovanja.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes sončno in toplo. Ponoči jasno in toplo.

STEVENSON SPET DOMA

Stevenson bo podal predsedniku Eisenhowerju poročilo o svojih vtisih v svetu.

CHICAGO. — Adlai Stevenson, ki se je povrnil s svojega potovanja okoli sveta, ki je trajalo skoraj šest mesecev, bo dal predsedniku Eisenhowerju poročilo o tem potovanju.

Časnikarji so vprašali Stevensona, če ga je predsednik povabil, da se po končanem potovanju oglasi pri njem nakar je Mr. Stevenson odgovoril:

"Preden sem odpotoval, mi je Mr. Eisenhower dejal, naj se ob svojem povratku oglašim pri njem. In kakor veste, se vsak Amerikane rad odzove predsednikovemu ukazu ali povabilu."

V New Yorku je povedal časnikarjem, da je Zapad pričel polagoma zmagovati v mrzli vojni, kjer vidi Sovjetijo na umiku. — Dejal je tudi, da se je zdaj nekoliko zmanjšala nevarnost 'vroče' vojne.

Iranski šah se je triumfalno vrnil v Teheran

Poročila United Pressa naznanjajo, da je ljudstvo norlo od veselja ob šahovem povratku.

TEHERAN, Iran. — V soboto se je mladi iranski šah, ki je bil pred tednom dni primoran zbežati iz dežele, v triumfu in solzah vrnil v svojo domovino.

Poročila naznanjajo, da je vzradoščeno iransko ljudstvo kolo od veselja, se metalo na zemljo in poklalo cele črede ovac za gostijo in dobrodošlico šahu.

Na letališču je bila zbrana samo mala skupina uradnikov in diplomatov, ki so prišli pozdraviti vrnivšega se šaha. Med njimi je bil tudi ameriški ambasador Loyd W. Henderson.

Ena prvih stvari vladarjevih je bila, da je vprašal po stanju bivšega premierja Mossadegha, ki je nad dve leti z železno roko vladal Iranu, dokler niso rojalistične čete končale njegovo vladavino s krvavim državnim udarom.

Eksplodizija bombnika

PICHACHO, Ariz. V bližini tega kraja je eksplodiral v zraku ogromni bombnik. Posadka, ki je štela 12 mož, je odskočila s padali na zemljo, pri čemer se je en mož ubil.

Senator McCarthy govoril konvenciji marinov v mestu

Konvencija je sprejela resolucijo, s katero zahteva izključitev Sovjetije iz Zdr. narodov.

CLEVELAND. — Člani Lige zbora marinov so imeli pretekli teden v tem mestu svojo konvencijo, na kateri je govoril tudi senator Joseph McCarthy, bivši kapetan marinov, ki se je z njimi udeležil bitk in zavojevanj otokov na Daljnem vzhodu.

Kritizirajoč korejsko situacijo v zvezi z Združenimi narodi, je senator dejal: "Napočil je čas, da se pove vsemu svetu, da bo na dan, ko bo rdeča Kitajska stopila v organizacijo Združenih narodov, bodo združene države stopile iz nje."

McCarthy je pohvalil predsednika Eisenhowerja in državnega tajnika Dullesa za njuni izjavi, da se "mi ne bomo dali ustrahovati in privolili v sprejem rdeče Kitajske v Združene narode ali da bi ji dali kake druge koncesije", toda je svaril glede drugih, ki so na vladi in ki pravijo, da je možno, da bo rdeča Kitajska v bodočnosti sprejeta v Zdr. narode s privoljenjem Zdr. držav.

"Črnilo se ni še posušilo na listini korejskega mirov. sporazuma, ko so komunisti že kršili ta sporazum z obsodbo nekaterih ameriških častnikov — ujetnikov na zapor, nekatere med njimi na samotno temnico", je rekel senator McCarthy.

"In zakaj? Zato, ker so — po lastnem zatrdilu komunistov — kovali zaroto proti miru, kar pomeni, da so bili za Ameriko."

"Komunisti jih niso zaprli in obsodili zato, ker so bili ti častniki za Ameriko. Oni so storili to z golim namenom, da osramotijo in ponižajo Ameriko v očeh azijskega ljudstva, katerega spoštovanje in prijateljstvo potrebujemo, če hočemo upati, da bo zavladal mir na svetu. Toda njihovega spoštovanja si ne bomo pridobili, če bomo ravnodumno puščali naše ameriške vojaške umirati po komunističnih ječah."

Pred zaključkom zborovanja je konvencija soglasno sprejela resolucijo, s katero zahteva izključitev Sovjetske zveze iz Zdr. narodov.

Formozi grozi tajfun

TAIPEH, Formosa. — Formozi grozi silen tajfun, ki vihra s kitajske celine.

MOSSADEGHU GROZI SMRTNA KAZEN

Rekel je, da ne ve, če bo kot civilist obsojen na smrt, toda kot vojak bi bil za svoje aktivnosti gotovo ustrejen.

BAGDAD, Irak. — Iranski šah, ki se je triumfalno vrnil v svojo domovino, je dne 21. avgusta v Bagdadu, kjer se je ustavil, izjavil, da je bivši premier Mossadegh "zloben človek" ter dal razumeti, da mu utegne groziti smrtna kazen.

Šah Mohamed Reza Pahlevi je rekel nekemu časnikarju, da ne more vedeti, če bo Mossadegh ki je civilist, obsojen na smrt. — Toda gotovo je, da bi bil kot vojak za take aktivnosti ustrejen, je rekel.

Prva stvar, ki jo bo izvedel, bo da poskrbi, da se bo "izvedla pravica" napram vsem "izdajalcem."

Nato pa bo imenoval vlado, ki naj prouči nasvete in sugestije, katere mu je predložil njegov novi premier, gen. Fazolah Zahedi. Zatem se bo sestal v Iranu s tujimi ambasadorji, pri čemer je imel v mislih ambasadorje zapadnih držav.

Vrnitev zaplenjenih ladij

BONN, Nemčija. — Združene države so izročile nazaj Nemčiji 382 malih ladij, ki so jih zaplenile tekom druge svetovne vojne. Nemčija je te ladje sicer ves čas uporabljala, toda je morala za to plačevati Ameriki nominalno najemnino.

Deček je ubil očima

BALTIMORE. — V tukajšnji bolnišnici je umrl 37 let stari Gilbert F. Duvall, katerega je ustrelil njegov 15-letni pastorek. Deček ga je ustrelil, ker mu je očim rekel, naj se nikar ne umirava v kuhinjskem lijaku, temveč v kopalnici, kjer je kraj za to.

Stavka pri telefonskih družbah

ST. LOUIS. — Pri Southwestern Bell Telephone Co. je zastavkalo 53,000 nastavljenecv v šestih državah.

Potres v Algeriji

ALGIER, Afrika. Tukaj so čutili precej močne potresne stresljaje.

Dobra knjiga je najlepši dar najbolj trajne vrednosti.

Roman

"JUTRO BREZ SONCA"

je takšna knjiga. Naprodaj pri Ameriški Domovini in stane \$3.00.

Nedolžna žrtev zverske ženske in njene moža je bila v soboto pokopana

Neusmiljena ženska, ki je s pretepanjem povzročila otrokovo smrt, je obtožena uboja. — Pretresljivi prizori ob krsti v pogrebem zavodu. — Tudi otrokova mati se je prišla posloviti od nesrečne hčerke.

CLEVELAND. — V soboto so pokopali malo Celijo Barger, ki je postala žrtev silnega pretepanja in mučenja od strani žene svojega strica kakor tudi strica samega.

V pogrebem zavodu na Detroit Ave., se je zbralo stotine sočutnih ljudi, ki so prišli kropiti nedolžnega otroka, ki je umrl za poškodbami udarcev, katerih je bil deležen od nečloveške tigre, žene svojega strica, ki pa ni bil sam skoraj nič boljši od svoje žene.

Kakor poročajo, je prišla v pogrebni zavod tudi njena mati Sally, ki je ločena od svojega moža, otrokovega očeta. Sorodniki so uredili njen obisk v pogrebem zavodu v petek ponoči med 11.30 in 12.30 v soboto zjutraj, ko je bil pogrebni zavod za ostale ljudi zaprt. Ob tistem času so bili tam tudi njene ločeni mož in ostali člani družine.

Ko je mati uzrla mrtv hčerko, se je zgrudila ob krsti in jokala.

Mala Celija je ležala v krsti vsa v belem in z belim pajčolanom na glavi, kakor mala nevestica. V ročicah je držala rožni venec.

Ljudje so jo gledali, žalostno majali z glavami in šepetali: — "Le kako je mogel temule otroku kdo kaj takega storiti!" — Okoli krste je bilo vse polno cvetja, ki so ga poslali sestvoječi ljudje. Ko je prišel njen oče, saržent John Barger, so se ljudje razmaknili, da mu naredo prostor. Oče se je bridko zjokal, tako tudi vsi navzoči, posebno ženske.

Popolni tuji so pristopali k njemu, mu podajali roko ter mu izražali svoje sožalje. Drugi zopet so mu stiskali v roke koverce z denarjem, rekoč: "To je za Helen." (Helen je starejša sestra, ki je ostala pri življenju).

V pogrebem zavodu so se nato pričele molitve in vsi navzoči so bili naprošeni, naj se odstranijo, tako da so ostali sami sorodniki. Oče se je tedaj še enkrat sklonil nad svojo mrtvo hčerko ter pokrtil njen obraz s poljubi.

Cerkev Matere Božje Karmelske je natrpalo nad 500 ljudi. V prvi klopi so sedele štiri male deglice, oblečene v belo. Rev.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Asesment—

V torek 25. avgusta bodo tajniki podpornih društev pobirali asesment.

Ne pozabite na vozaška dovoljenja—

V septembru bodo zapadla prva triletna vozaška dovoljenja (Driver's Licence). Po določbah zakona mora imeti vsak avtomobil svoje dovoljenje obnovljeno na svoj rojstni dan. — Vsak ima pravico že 30 dni pred svojim rojstnim dnem iti iskat dovoljenje. Pristojbina za novo triletno dovoljenje je \$1.00.

Iz bolnišnice—

Luka Terček se je vrnil iz Charity bolnišnice na svoj dom na 15621 Holmes Ave. in se zahvaljuje za obiske, pozdrave in darila.

Na obisku—

Rose in Bill Homovec ter njuni hčerki Sally in Bonnie so prišli iz Houstona, Tex. na obisk k Mrs. Jim Sepic, 13507 Argus Ave.

Seja—

Klub Ljubljana ima v torek ob 7:30 sejo v AJC na Recher Ave.

Rojenice—

Mr. in Mrs. J. Price, 3426 W. 97 St., se je rodila hčerka, ki bo delala družbo dvema bratecma. Stari oče in mati sta Mr. in Mrs. Stephen Babbitt, 3428 W. 97 St. Mati je dobro znana pevka Glasbene matice June Price, ki namerava prirediti v januarju svoj koncert. Čestitam!

Anton Grdina st. ne pojde v Sheboygan—

Mr. Anton Grdina St. sporoča, da ne pojde 26. sept. v Sheboygan kazat slik zato pa se bo udeležil Baragove slavnosti v Lemontu 6. sept. Slike bo kazal kasneje v jeseni.

Pozdrave pošilja—

Mrs. Marija Hochevar pošilja svojim prijateljem in znancem pozdrave iz Joliet, Ill.

Uspel koncert—

Včerašnji koncert, ki so ga priredili štirje slovenski pevski zbori na SNPJ farmi, je krasno uspel. Na koncertu je bilo okoli 3,000 ljudi. Natančnejše poročilo pozneje.

Plini so ga zadušili

CLAY, W. Va. — V parkanem avtomobilu se je zadušil od uha-jajočega plina Ronald E. Zahler, ki je bil zaposlen v Brecksville, O.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Včeraj zgodaj zjutraj je učenil požar baptistično cerkev na 8273 Hough Ave. Povzročena škoda znaša \$250,000.

WASHINGTON. — Senadni preiskovalci so izjavili, da je bilo kljub ponovnim svarilom F. B. I. agencije in drugih varnostnih ustanov, ukradenih na tisoče vladnih tajnosti po sojetskih vohunih in agencijah.

SAN FRANCISCO. — Včeraj je prispel z Daljnega vzhoda v to pristanišče parnik, ki je pripeljal nad 300 osvobodnih ameriških vojni ujetnikov. SANTIAGO, Chile. — V poldnevni je izgubilo življenje 33 ljudi, med temi cel družine.

Bitka za mladino v komunistični Jugoslaviji

PARIZ. — Tukajšnji list "Le Mond" se je tudi letos odzval povabilu titovske vlade in poslal enega svojih urednikov na obisk v Jugoslavijo. To pot je bil to poročevalec tega lista v Atenah Marc Marceau. Ta je objavil svoje vtise o potovanju po Jugoslaviji v člankih, ki nosijo skupen naslov "Čez nedeljo v Beogradu". Člankar se je najprej izkazal kot hvaležen gost in slikal Titov režim kot da je za vedno odtrgan od Moskve in bo ostal dober zaveznik Zapada. Nato pa je zapisal tudi takele stvari:

"Osemdeset odstotkov Jugoslovancev je kmetiskega stanu. To dejstvo morda pojasni čuden razvoj od stalinskega marksizma-ljenzizma do levega socializma. Pa bo verjetno udarilo krmilo še v drugo smer in titovska ladja se bo morda odpeljala v luko angleških laboristov."

Malo kasneje dopisnik ugotavlja: "Res je kar težko vladati, kadar velika večina prebivalstva odklanja način življenja, ki ne prija niti volji in navadam dotičnega naroda, niti njegovim željam za bodočnost."

O zadnjem zakonu o reorganizaciji kolhozov piše: "Kmeti več ne silijo, da bi vstopal v zadrage. Bilo je teh zadrug 6,898, pa so jih 2,800 razpustili. In kar jih je še ostalo, izgleda, sprejemajo liberalnejše oblike. Kmet morda ne bo več tako hudo vprašanje za režim, ki ima pa drugih dovolj na gla-

vi". Čeprav je na kmetjski fronti nastopilo nekaj zatišja, ni treba pozabiti, da se nadaljujejo sovražnosti na vseh drugih frontah."

Potem francoski časnikar ugotavlja, da se zdaj vodi glavna bitka za mladino in nadaljuje: "Ta bitka za mladino, ki je osrednji temeljni kamen socialistične revolucije, je manj vidna v Srbiji, pa mnogo bolj občutna čeprav zahrbtna v Hrvatski in Sloveniji, kjer se pojavlja katolicizem kot organizirana sila, ki je trdno odločena, da ne odstopi niti za prst."

Na drugih notranjih frontah je razmeroma mirno in država ni v razpoloženju, da bi doživela olja na ogenj in da bi iz-

zivala nepotrebne sovražnosti."

Nato opisuje neuspešne poizkuse jugoslovanskih komunistov v gospodarstvu in notranji politiki in pravi:

"Grafikoni proizvodnje še niso nikoli mogli dati sreče narodu. Ljudstvo mora imeti kruha."

Glede zunanje politike pa trdi francoski časnikar, da se je Tito odrekel velikim načrtom:

"Izgleda, da se je Beograd tudi na polju zunanje politike dokončno odrekel velikim načrtom in ambiciji, da bi postal Meka neke nove internatijonale. Jugoslovanski krmarji so že spustili nekaj poskusnih balonov, da bi ugotovili, ali je kaj možnosti, da bi vstopili v drugo internacionalo."

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 167 Mon., Aug. 24, 1953

Da boš videl paradiž . . .

Ob čitanju hvalisanja Titovega režima, ki ga je podala Mrs. Rooseveltova, sem se nehote spomnil na ono znano slovensko narodno pesem o ciganu, ki so ga obešali na ljubljanskem polju v starih davnih časih. Duhovnik, ki je cigana spremljal na vislice, ga je tolažil in bodril: "Kmalu boš videl paradiž." Cigan, ki ni imel dosti smisla za nebeški paradiž, mu je odgovoril: "Pa pojdi ti na gavge mesto mene, pa boš videl paradiž."

Ko bi bila Mrs. Rooseveltova le malo pogledala življenje v Titovem paradižu in bo ne bila le uživala razkošnega gostoljubja gošarskega maršala, bi bila kaj lahko jasno videla, da žive jugoslovanski narodi pod komunističnim režimom nekako tako kot obsojenec pod "gavgami."

Naj navedemo le nekaj slik po najnovejših poročilih iz tega raja.

Neki slovenski izobraženec, ki je imel odprte oči in se ni dal voditi od komunističnih propagandistov, je na podlagi statistike in dejanskih razmer računl, koliko dohodkov od izdelkov odpade na delavca Titovi Jugoslaviji. Jugoslovanski komunisti se bahajo po vsem svetu, da so sedaj delavci lastniki tovarn in da jih sami upravljajo, torej bi morali dobiti delavci največji delež od dohodkov industrije, vsekakor razmeroma večji delež, kot pa ga dobi delavec v kapitalističnih državah. V Združenih državah znaša delež, ki ga prejema delavstvo od končne vrednosti izdelka 25 procentov, v Titovi Jugoslaviji pa niti ne 2 cila procenta! Če v Združenih državah, kjer vlada osovraženi kapitalizem, pride iz tovarne izdelan avtomobil, ki je stal v celoti 2,000 dolarjev, odpade na ameriškega delavca od tega 500 dolarjev, 1,500 pa na material, obrabo strojev in na dobiček kapitala. V Titovi Jugoslaviji pa bi bil delež delavstva manjši, kot 40 dolarjev. Ameriški delavec prejme od vrednosti svojega izdelka kake 13 krat več kot pa jugoslovanski, ki "sam lastuje in vodi tovarno."

Jugoslovanski delavec mora delati cel mesec, da si more s tem zaslužkom kupiti par dobrih čevljev, ameriški delavec to vrednost zasluži v 4 urah.

Neki evropski obiskovalec Jugoslavije popisuje, kako strahotna revščina vlada tam med ljudmi, voditelji proletariata pa žive v velikem razkošju; tako popisuje nekega višjega komunističnega uradnika iz Zagreba, ki ima dve vili na morju in v planinah in še razkošno stanovanje v Zagrebu.

Še hujše kot revščina pa je v Jugoslaviji pomanjkanje vsake svobode.

V tem paradižu ni nikake pisemske tajnosti, dasi je Jugoslavija članica Združenih narodov in je pisemska tajnost zajamčena v ustavi. Če kdo piše iz Amerike kaj nepovoljnega o razmerah v Jugoslaviji, kmalu pride na dom prejemnika policija, ki izvrši preiskavo in dolgotrajno zaslišanje, ki mu sledi grožnja ali zapor. Ni čudno, če je prišlo iz Jugoslavije že več pisem, kjer sorodniki pišejo svojem, naj nič več ne pišejo, ali pa opozarjajo, da je "ameriško lepilo na kuvertah zelo slabo drži."

Na procesu proti dekanu Gnidovcu, so titovci sami priznali, da tam ni pisemske tajnosti, da odpirajo tudi pisma, ki jih tam ljudje pišejo eden drugemu. Kot zločin, radi katerega je bil dekan Gnidovec obsojen, se je na procesu navaljalo njegovo pismo, ki ga je pisal duhovskemu sobratu, kjer pravi, da on ne bo vstopil v Cirilmetodijsko duhovniško društvo. Torej je bilo jasno, da je policija odpirala privatna pisma in se sodišče ni sramovalo pri javni razpravi tako dokazati, da v Titovini ni pisemske tajnosti, ki je sicer zakonito zajamčena.

Župnik K. je bil obsojen na skoro 3 leta zapor, samo radi tega, ker si je naročil iz tujine knjigo o verski resnici Marijinega Vnebovzeta. Iz paketov, ki jih pošiljajo Amerikanci v domovino, jemljejo Titove oblasti katekizme, mašne knjižice, slovenske knjige in rožne vence, zabranjujejo pošiljanje nekomunističnih časopisov v Jugoslavijo, in vse to kljub temu, da je Jugoslavija članica UNESCO, ki ima namen pospeševati kulturne izmene med narodi. Vsa svetovna javnost se je začudila, ko so ljubljanskega škofa obsojili na veliko kazen, ker je prejel iz tujine slovenske katekizme in kljub temu še ostane Titovina članica mednarodne kulturne organizacije UNESCO.

Iz Švice je tamkajšna Karitas poslala za božič revnim družinam razne pakete. Kako so se tam začudili, ko je neka žena vrnila paket in obenem pisala surovo pismo, kjer piše, da je odklonila pošiljko in da bo vrnila vsak nadaljni paket "vatiškanskih ustanov," poleg tega pa grdo v pismu zabavlja čez ljubljanskega škofa dr. G. Rožmana in Vatikan. Kasneje je neki obiskovalec ugotovil, da so Titove oblasti prisilile revno ženo, da je morala pisati tako pismo.

Takih dokazanih slučajev je bilo že več, ko so titovci prisilili ljudi, da so morali pisati v tujino podobna pisma. Razmere v Titovini zelo kričeje ponazorjujejo slučajji, kot je sledeči:

Nekje se je vršilo veliko romanje na božjo pot. Cerkev je bila nabito polna romarjev, ki so iskreno molili in prepe-

vali nabožne pesmi. Ko je neki romar drugi dan šel po ulici, ga sreča mlad in lepo oblečen možki in ga nagovori: "Včeraj je bilo pa krasno na romanju. To smo dali komunistom pod nos, to je bila demonstracija ljudstva!" "Ogovorjeni je takoj spoznal, da je to policijski izizivač, pa mu je odgovoril: "Poberi se, sicer te naznanim na policijo, da znaš slabo izzivati." Komaj se je romar otresel enega, že par korakov nato pristopi drugi policijski izizivač in mu reče: "Dobro ste ga odpravili, zaslužen lekcijo ste dali temu špijonu, ampak res bilo je krasno na romanju, to smo jim dali komunistom pod nos . . . "Tudi tega je romar takoj spoznal kot policijskega špijona.

Tako torej zgleda ta srečni Titov paradiž. Mrs. Roosevelt in njena družba naj bi kar sama za trajno odšla pod te Titove "gavge," da bo sama doživela ta paradiž. M.

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — O delavskih razmerah v Združenih državah kaj vedno ugodna poročila. Nekaj malega je sicer brezposelnost zadnje mesece porastla, a še vedno je polnočasno zaposlenih nad 63 milijonov delavcev v Z. D. Zadnjič sem prisluhnul živahni debati med skupino par trgovcev in podjetnikov, ki so razpravljali o sedanjem gospodarskem stanju in tej teželi. Trgovci z električnimi predmeti je povdarjal, da je trg s temi predmeti že precej napolnjen in nasičen. Glede električnih ledenic je izjavil, da jih tovarne ponujajo lokalnim razprodajalcem in razpodevalcem pod posebno ugodnimi pogoji, samo da jih sprejmejo v prodajo in pa da jih razstavljajo v svojih prodajalnah. Tega do zadnjih časov ni bilo, je dejal. Za stare rabljene električne ledenice dovoljujejo posebno visoke popuste, do skoro ene tretjine, kar veljajo novi. To ni nič drugega kakor pocenitev izdelkov.

Za njim je govoril razpodevalec avtomobilov. Tudi ta je omenjal, da trg je zelo nasičen, zlasti z rabljenimi avtomobili. Družbe so dovolile lokalnim razprodajalcem posebno visoke popuste, za stare obrabljene, samo da so šli in gredo novo v promet in prodajo. Zato vidimo po mestih, da je skoro vsaka prazna parcela polna rabljenih avtomobilov, ki so zaznamovani z zelo nizkimi cenami.

Govoril je tudi stavbenik graditelj stanovanjskih hiš. Ta je napovedoval, da smo zdaj že v času, ko je v Ameriki dovolj stanovanjskih hiš in posebnih potreb po novih hišah ni več. Le v toliko se gradijo še nove hiše, v kolikor nekatere družine želijo boljših in večjih stanovanjskih hiš, a da bi manjkalo stanovanj, tega pa ni. Pa tudi vladne posojilne ustanove priporočajo večjo konservativnost in previdnost pri posojevanju na hiše.

Po vseh teh izraženih mnenjih so skušali napraviti in si predstaviti neko sliko gospodarskega stanja v deželi, ki naj bi pokazala, kaj imamo pričakovati glede tega v bližnji in daljni bodočnosti.

Neki računski izvedenec (accountant) je po vsem tem skušal prikazati neko računsko podobo vsega tega. Za enkrat ne kaže še nič slabega. Trg je sicer poln izdelkov in blaga, pa je tudi še vse polno odjemalcev, ki kupujejo. Radi tega se dela naprej, ljudje dobro služijo in dokler imajo dohodke, bodo tudi lahko kupovali. Ljudje imajo visoke dohodke, od teh pa ima vlada tudi visoke dohodke, ki ji prihajajo potem davkov na zaslužek. Tako se za enkrat vsi lepo vozimo, vsi prosperiramo in napredujemo.

Nato je bil vprašan, kaj misli, kako dolgo bomo v Ameriki deležni te zabavne vožnje v našem gospodarstvu.

Tu je pa mož podal nekaj razlogov, ki pa znajo v bodočnosti povzročati kake glavobole našemu gospodarstvu. Med drugim je omenil, da naša proizvodnja donša v glavnem seveda v tem, ker proizvajamo velike količine jekla, ki gre večinoma za oboroževanje nas samih in naših za-

veznikov. Pri tem troši biljone vladna, pa tudi zunanji svet ne kaj prispeva. Če se Vzhod in Zapad kako pomirita, potem ne bo več takih zahtev po orožju. Med tem, ne takoj, ampak v nekaj letih, se bodo evropski narodi skušali postaviti na svoje lastne industrijske noge. Tako tudi Japonci in nekateri drugi narodi. Začeli bodo sami proizvajati, pa tudi skušali bodo svoje izdelke vnovečiti, kjer koli se bo dalo. To se pravi, naša trgovina bo začela dobivati počasi tekmovalce, konkurente. Marsikje, bodo morda konkurenčne cene naše izdelke izpodrivale. To se pravi, manj in manj bomo prodali zunanjemu svetu in vedno manjši zahtev bo po naših izdelkih. Kako se bomo Amerikanci srečali s temi problemi in kako jih bomo skušali rešiti, bo seveda naloga naših gospodarskih veščakov. Gotovo je, da tako ne bo vedno kakor je zdaj.

Kako pa naj se zavarujemo proti taki krizi, če recimo, ima priti?

Za zaščito proti gospodarski krizi je treba poskrbeti preje v dobrih časih. Kakor si poskrbimo za našo prihodnjo vojna s kemičnimi orožjem, uniči rodovitnost zemlje po celih pokrajinah. Posledice bi bile, da bi začelo primanjkovati živeža in če tega ni, zlato vsega sveta ne bi obdržalo niti enega človeka pri življenju. Kaj bi zaleglo zlato in denar in takem slučaju? Ali boš zlato jedel?

Bo veljalo že za naprej, kakor je doslej: "V potu svojega obraza si boš služil svoj kruh . . ."

Pustimo gospodarska modroslovja in se obrnimo k drugim zadevam in dogodkom.

Pred kratkim je došel v Duluth nov nemški priseljenec, ali kakor jih nazivajo "D. P." Dospel je iz Berlina in njegovo ime je Horst Steinbricker. Neki časnikarski poročevalec ga je vprašal, kako se človek počuti v Duluthu, ki ne zna niti besede angleškega jezika? Horst odgovoril je na to vprašanje: "Zer gut!" Steinbricker je došel, kakor že omenjeno iz Berlina in meni, da je to najkoristnejši korak, ki ga je kedaj doslej napravil v svojem življenju.

Horst je pa tudi precej humorista. Poročevalcu je dejal, da pokima in smeje se enako v vseh jezikih. To je kar on dela zdaj, dokler se ne bo priučil nekaj angleških besed, da bo mogel vsaj za silo reči "Yeser!" in pa "Sur Majk." Ko bo pa to dočakal, se bo začelo zanj pa novo življenje, ki bo veselejše od onega, ki ga je živel zadnje desetletje v Nemčiji.

Duhovniki vzhodnega obreda

Najnovejša akcija katoliške Cerkve za cerkveno edinstvo

Ameriški Slovenci me vidijo maševati in svojih cerkvah v vzhodnem obredu in slišijo svoje kratke nagovore o delu za zedinjenje ločenih vzhodnih slovenskih bratov s katoliško Cerkvijo. Pa se čudijo: Vzhodni obred? Delo za cerkveno edinstvo? Kaj pa je to?

Razkol in sv. brata Ciril in Metod.

Ko je v starem bizantinskem (grškem) cesarstvu med 9. in 11. stoletjem dozoreval cerkveni razkol, sta sv. brata Ciril in Metod — Grka po narodnosti in Slovana po duhu — prekrasno rešila pereče vprašanje, kakšni naj bodo odnosi med vzhodnim in zahodnim delom katoliške Cerkve: globoki krščanski duh, pristna narodna kultura, pokorščina rimskemu papežu. Njune ideje takratni vodilni krogi niso razumeli. Posledica je bila, da so vsi vzhodni Slovani polagoma zašli, ne da bi to prav razumeli, v bizantinski (carigrski) razkol.

Slovenci in cerkvena edinstvo

Tisoč let pozneje je lavantinski škof A. M. Slomšek načrtal zapadnim katoliškim Slovanom, ki so se takrat začeli kulturno in politično prebujati in se zanimati za vseslovenske ideje, posreden program: molitev in delo za zedinjenje pravoslavnih vzhodnih Slovanov z Rimom. Njegova Bratovščina (sedaj — Apostolstvo) sv. Cirila in Metoda, ustanovljena 1851. leta v Brežicah, je doživela stoletnico obstoja in je neizmerno veliko storila z molitvijo, tiskom in z velehradskimi unionističnimi kongresi na tem polju. Danes ima to Apostolstvo (A. C. M.) svoj škofijski odbor tudi v Rimu in je odprto vsem Slovanom zapadnega sveta. V njegovih pravih čitamo: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem blažene Device Marije, bogoljubna ustanova za cerkveno edinstvo, je versko društvo, ki ima za namen gojiti, pospeševati in širiti zedinjenje (ali tako zvano unijo) ločene vzhodne (grško-slovenske) Cerkve s katoliško Cerkvijo ter podpirati ustanove, ki temu cilju služijo. Sredstvi, ki vodita k temu cilju, sta zlasti dve: molitev in miloščina. Vsi člani morajo moliti vsak dan očenaš in zdramarijo s klicem: "Presveta Devica Marija, prosi za nas; sv. Ciril in Metod, prosita za nas!" in plačevati letno članarino 25 centov. Tudi ameriški Slovenci bi morali vsi biti vpisani v to bogoljubno ustanovo za cerkveno edinstvo. Vpišite se! Rimski naslov je: Apostolatus SS. Cyrilli et Methodii, via Carlo Cattaneo, 2, ROMA, ITALY, EUROPE. V Ameriki pa se lahko obrnete na naslov: Rev. Anton Merkun, 15519 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio, U. S. A.

Že pred nekaj tedni je preminul stari špovost. slovenski pijonir g. Jacob Skala, ki je dosegel častljivo starost 91 let. Bival je na Chisholmu, kjer je umrl in bil tudi pokopan iz cerkve sv. Jožefa, kjer pase duše naš dobri brat Monsignore John E. Schiffrer. Pokojnega pijonirja g. Skala sem imel priliko srečati lanske leto. Bil je še pri sebi tedaj, trdna slovenska grča. Take trdne slovenske grče so gradile in civilizirale našo Minnesoto, po kateri danes teko in se vijejo lepe gladke asfaltirane in cementirane ceste. Takih cest in še drugih ni bilo v časih, ko so taki pijonirji, kakor je bil Skala in njegovi sovrstniki prihajali v ta severni del Amerike. Takrat je bilo drugače in je bilo res treba naporov in dela, da se je kam prišlo. Časten spomin našim vrlim pijonirjem. Naj spavajo v miru vsi, ki so odšli v večnost!

Vsem čitateljem Am. Domovine želi polno mero veselja in zdravlja, vsem udani,

Andrejček.

Vzhodni papeži

Veliki papeži zadnjega stoletja: Pij IX., Leon XIII., Pij X., Benedikt XV., Pij XI. in Pij XII. so se posebno posvetili vzhodnemu cerkvenemu vprašanju. Številne okrožnice, mnogi zavodi za vzgogo vzhodne duhovščine, Sv. Kongregacija za Vzhodno Cerkve, Papeški institut za vzhodne studije, Kodeks vzhodnega prava, karitativna akcija za vzhodne kristjane . . . so glavna njihova dela.

Delo za zedinjenje na Bližnjem vzhodu

Pod njihovim vodstvom in z njihovim odobrenjem so vneti apostoli cerkvene edinstosti storili korak naprej. Tako je kardinal Lavigerie na Bližnjem vzhodu dal prednost domačemu melkitskemu (grško-bizantinskemu) obredu in spodbujal, da bi mislonarji latinskega obreda prestopili v melkitski obred, da bi tem lažje širili idejo zedinjenja. Zakaj obred, cerkveni običaji in mnogo predpisov cerkvene discipline so se v dolgih stoletjih razkola ohranili skoraj popolnoma nepokvarjeni.

Ruski narodi in katoliška Cerkve

Podobno gibanje se je v istem času začelo tudi med narodi tedanje Rusije. Pobudo je dal ukrajinski metropolit šeptickij, idejo pa je prekrasno razvil veliki ruski filozof in bogoslov Vladimir Sergejevič Solovjev. Blaženi papež Pij X. je to novo obliko apostolstva kar najbolj podprl. On je izrekel velikopomenbne besede: "Nec plus, nec aliter," kar pomeni, da se vzhodnemu obredu ne sme nič pridati, nič odvzeti, niti ga kako drugače izvrševati. Vse to je predvsem veljalo za ruske duhovnike, ki so se zedinili s katoliško Cerkvijo.

Russicum

Po boljševiški revoluciji pa je papež Pij XI. šel še dalje. Ustanovil je v Rimu 1929. leta ruski zavod, kjer se vzgajajo apostoli za vse ruske pravoslavne narode. Gojenci se izbirajo ne samo iz narodov Rusije, ampak tudi iz vseh drugih narodnosti, če so pobožni, sposobni in pripravljeni nekoč delati za zedinjenje pravoslavnih narodov Rusije s katoliško Cerkvijo. Naslov tega zavoda je: Pontificium Collegium Russicum, via Carlo Cattaneo, 2, ROMA, ITALY, EUROPE.

Danes je že pripravljena lepa vrsta takih vzhodnih duhovnikov. Oni delujejo za sedaj predvsem med rusko emigracijo, mašujejo v ruskem sinodalnem obredu, se nosijo kakor vzhodni duhovniki, v srcu pa jim gori veliki ogenj za papeža in za katoliško Cerkve.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda in Russicum — ustanove božje Previdnosti! Sodelujmo pri njih in, če je božja volja, posvetimo se popolnoma ruskemu apostolstvu kot duhovniki vzhodnega obreda.

P. Anton Koren S. J., duhovnik Russicuma.

P. S.: Moj ameriški naslov do 15 oktobra: SS. Cyril and Methodius Church 822 New Jersey Avenue Sheboygan, Wisconsin.

Hubbardske novice

North Madison, O. — Tridnevni cerkveni bazar naše nove cerkve je sijajno uspel. Udeležba je bila zelo lepa skozi vse tri dni. Koliko je bilo dobička, še ni znano. S tem se vidi, da je zanimanje za novo lepo cerkev veliko.

Tudi jaz sem malo upal, da bom dobil lep Mercury avto, ker sem novega res precej potreben. Pa mi sreča ni bila naklonjena, kar se mi zdaj kar dobro zdi, saj bi moral od njega plačati kar 600 dolarjev davka, kot pripovedujejo. To pa bi bilo malo preveč za moj žep. Prepričan sem, da

me bo moj "sweet 16" še nadalje pridno prevažal, le od časa do časa ga bom moral poslati v kliniko na pregled. Ker nimam radija v njem, mi pa njegovo ogrodje dela vsakovrstno glasbo. Prijetna je, ker se vozim sam, sem kot Bog Oče, popolnoma sam zase, nihče mi nima ukazovati. Uživam popolno svobodo v tem lepem Hubbardu. Ko pridem domov, stopim v hišo in si ogledam v njej vso lepoto, katere ni malo. Ker pa je hiša prazna, se z mojim "sweet 16" spet odpeljem. Tako preganjam samotarstvo.

Velikokrat najdem veliko tolažbo med velikimi nagrobnimi kamni, katere sem si dal postaviti na mojem novem posestvu, da jih gledam zdaj, dokler sem še živ, ker potem jih ne bom videl več.

Smrt tudi ne počiva. Te dni smo spreminili k večnemu počitku Mary Mavko iz Dock Rd. Veliko sorodnikov, prijateljev in sosedov se je pogreba udeležilo. Cerkveni obredi so se vršili v genevski cerkvi, ker tu na Hubbardu cerkev še ni popolnoma zgotovljena, od tam pa na prijazno pokopališče v North Madison, ki leži nasproti nove cerkve. Tam bomo za vedno počivali. Pokopnica zapuška žalujočega moža Jakoba, dva sinova, dve hčerki ter več sorodnikov. Dobri ženi bomo ohranili blag spomin.

Smrt je v zadnjih 25 letih, odkar smo se začeli naseljevati, pobrala mnogo naših ljudi. Drug za drugim odhajajo, mlajši pa prijemljejo za vajeti.

Sedaj je vreme tako nebeško lepo, da za nobeno delo ne primem. Še največ se ukvarjam s "furnezi," da bo ko bosta zima in mrz nastopila, vse z gorkoto preskrbljeno. V zadnji del naše velike hiše, kjer stanuje moj manager z družino, sem dal postaviti nov "furnez" na olje, kateri nas bo pozimi grel, poleti pa hladil, torej čisto moderen.

Tudi moj cvetlični vrt je ves v cvetju, da ga je veselje pogledati. Rad se mudim tam.

Za danes končam, pa še drugič kaj. Lep pozdrav vsem!

Frank Leskovic.

"Stranka ljubeznivosti"

Na Japonskem je marsikaj mogoče. Zato so lani tudi ustanovili nenavadno stranko, ki je imela ime "stranka ljubeznivosti". Japonci so kakor Kitajci silno vpljudni in ljubeznivi, saj je vpljudnost pri njih ne-napisan zakon, po katerem se strogo ravna. Med vojno sicer Japonci niso bili kdovekak ljubeznivi, zlasti ne v okupiranih deželah. Toda zdaj, v mirni dobi, so spet nenavadno prijazni. Zato je dvignilo mnogo prahu, ko je predsednik vlade Jošida v japonskem parlamentu zabrusil nekemu poslancu, češ da je klavirno teslo. V vsej javnosti so se zgrazili nad to robotostjo. Japonci Hamasuma je skušal to izkoristiti in je ustanovil "stranko ljubeznivosti", ker je upal, da bo zbral 60,000 glasov, kolikor je treba najmanj za vstop v parlament. Toda prišlo je še samo deset somišljenikov, vsi drugi Japonci so pa zelo ljubeznivo zavrnil ponudbo. Hamasuma je bil gmotno uničen, ker je vložil vse premoženje v novo stranko. Da bi revežu pomagali, so priredili nabiralno akcijo in prvi prispevek je dal sam Jošida, tisti, ki je bil tako ljubezniv, da je počastil poslanca v parlamentu s klavirnim teslom.

TURČIJA V ČAST VNEBOVZETI

Turška poštna uprava je izdala dvoje znank v spomin Marije Vnebovzete. Na eni je upodobljena Mati božja, na drugi pa razvaline mesta Efeza, kjer so leta 431 proglasili versko resnico o Marijinem božjem materinstvu. Tako postopajo muslimanski Turki, naši "naprednjaki" se pa iz tega norčujejo.

"SLOVENIJA" IZHAJA
DVAKRAT NA MESEČ
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto IV.

Številka 14

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJO"
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Slovenska mladina v domovini

Odlomki iz poročila slovenskega zastopnika na sestanku Mednarodne zveze krščansko-demokratske mladine v Parizu

Položaj mladih ljudi v Jugoslaviji in posebej še v Sloveniji je zelo žalosten. V prvih letih komunističnega režima je komunistom do neke mere uspelo, da so pritegnili del mladine. Politična vzgoja v šolah in "prostovoljno" delo v delavskih taborniških, ki je bilo obvezno za vse fante in dekleta, je največ pripomoglo režimu, da je pridobil to mladino za svoje namene. Pozivanje na neodvisno prepričanje in celo gojitev sovraštva do reakcionarnih staršev ter povzdigovanje čutnih naslad je povečevalo izglede režima, da bo uspel pri zavojevanju mladine.

Toda začetne uture so se poglagoma razblinile v nič.

Kakor danes sodijo najbolj poklicani opazovalci mladine, so ravno mladi ljudje tisti, ki najbolj stremijo za spremembo. Mladina se je zavedla, da jo je komunizem ukanil in jo oropal najvišjih vrednot, ki sladijo človeku veku mlada leta. Oropal jo je družinskega življenja, prevrnil jo za verska doživljanja in za vse ono, kar v tem okviru daje rodovitna tla za rast človečanskih in moralnih sposobnosti. Mladina se je zavedela, da jo režim obravnava z zasmehovanjem in podcenjevanjem. Se več, spoznala je, da za zdravo ocenjevanje življenja in sveta ni dovolj, če poslušajo govore in bereš članke o Marxu, Leninu in Stalinu ter poznaš komunistični ustroj družbe. Uvidela je, da je na osnovi materialističnega pogleda na življenje, na katerega rdeči režim gradi svoje gospodarstvo kot podlago za srečno življenje, ona sama postala v resnici zelo uboga in se približala pravemu stanju proletarca.

Pred to strahotno in škodljivo življenjsko izkušnjo se je mladina znašla moralno brezmočno in razumsko prazna. Svoboda, o kateri so ji komunisti toliko govorili, je služila le enemu namenu: da se zrahljajo krščanska načela in da, dosledno temu, mladina pade v sužnost, ki ji ni primere v prošlosti.

Kako je do tega prišlo? Razlikovanje med komunistično in nekomunistično mladino se začne že v prvih letih ljudske šole in se stopnjuje v višnjih šolah. Zanimivo je, da so otroci po šolah morali odgovarjati na skulpino vprašanj, o katerih nihče, celo učitelji in profesorji niso smeli ničesar objaviti. Poleg nekaterih nedolžnih vprašanj je bilo na vprašalni polji tudi nekaj takih, ki so omogočale komunističnim oblastim, da so zasledovale 'slabe' vplive staršev, vere, Cerkve in duhovnikov na posameznega otroka.

Posledice takih ukrepov niso izostale. Toda bile niso take, kakor so si jih komunisti želeli. Razočaranje mladine je bilo tako veliko in je še vedno, da hlastno sega po vsaki literaturi, ki bi ji mogla pomagati pri reševanju duhovnih vprašanj v človeškem življenju. Toda, v današnji Jugoslaviji dejansko ni lista ali knjige, ki bi mogla utešiti to neuglasljivo željo. Zato sega mladina po knjigah in revijah izpred vojne in komunistične revolucije, čeprav je kaj takega

silno težko dobiti. Taka literatura ji je skoraj nedosegljiva, ker nima denarja, da bi jo kupila. Na drugi strani pa komunisti vse storijo, da bi mladini preprečili dostop do take literature, čim bolj pa olajšali nabavo komunistične literature. Ker se predvojne knjige prodajajo na črni borzi po strahotnih cenah, so večini mladih ljudi nedosegljive. Pa če bi jih ta ali oni tudi mogli kupiti, stoji pred njimi kot neobgledeno dete, ki ne ve kaj bi z njimi počelo. Mladina je pod komunistom vzgojena v drugačnem svetu in njena izobrazba je zgrajena na drugačnem miselnem toku.

Mladina je disgustirana zlasti nad komunističnimi sestanki (mitingi). Pripoveduje se o primerih, ko so se visokošolci namenoma napili, da bi se na ta način upravičeno izognili udeležbi na mitingih, ki jih prirejajo rdeči. Mladina želi udeleževati se sestankov, na katerih bi ji bilo mogoče slišati odgovore na vprašanja, ki so predmet njenega obžalovanja vrednega stanja. Nekateri duhovniki so želeli pomagati mladim ljudem v tem oziru na ta ali oni način. Pa so jih komunisti zalotili pri njih namerah in jih obsodili, češ, da zbirajo študente z namenom, da bi pripravili preobrat sedanjega režima.

Veliko pričakuje mladina v Sloveniji od gibanja, ki dela za Združeno Evropo. Prepričana je, da bo v taki Evropi našla pomoč, ki bodo človeku jamčili razvoj vseh moralnih in razumskih sil v svobodi, o kateri nihče nikoli nehalo sanjati in za katere uresničitev je pripravljena doprinesti svoj delež.

Iz domovine

Pismenost in nepismenost

Po podatkih ljudskega štetja z dne 31. marca 1953 je bilo v Jugoslaviji pismenih 75.1% vsega prebivalstva nad 10 let. Ob štetju leta 1948 jih je bilo 74.6%. "Ljudska pravica" pravi, da je ta odstotek po mnenju statistikov realen, med tem ko oni iz leta 1948 ni bil, ker so mnogi izjavili, da so pismeni, čeprav niso bili, ker so se bali, da bodo morali hoditi na tečaje za nepismene.

V celi Jugoslaviji je torej 24.9% ljudi nepismenih.

Po republikah je stanje tole: v Srbiji je 26% nepismenih, na Hrvaškem 15.4%, v Sloveniji 1.8%, v Bosni in Hercegovini 39.4%, v Makedoniji 32.1%, v Črni gori 24.7%. Kakor vedno je tudi zdaj Slovenija še daleč pred drugimi republikami.

Vera in nevera

To smo že pisali, da je po Titovih statističnih podatkih v Jugoslaviji 13.6% brezvercev. Ta številka velja za vse prebivalce. Za otroke izpod 14 let starosti so podatke napisali po izjavi staršev. Pri zakonskih otrocih sta morala podati izjavo oba, oče in mati. Po republikah je stanje sledeče: Srbija 15.4%, Slovenija 11.6%, Bosna in Hercegovina 9.3%, Makedonija 9.8%, Črna gora pa 18.4%.

Slovenija je torej na tretjem mestu, takoj za Bosno in Makedonijo.

Doslej so v Jugoslaviji delili samo reakcijo na vse mogoče vrste in barve: črno, belo plavo, na klasično, kominformsko i. t. d. Sedaj so pa začeli deliti tudi komuniste na več vrst. Ena izmed takih vrst so komunisti "za vsak slučaj," vsaj tako jih imenujejo komunistični časopisi v Jugoslaviji. Kakšni so pa ti ptiči?

Okrožnica, ki jo je izdal centralni komitet v letošnji pozni spomladi, pravi, da se "komunisti ne čutijo več odgovorne za razvoj socializma." V povprečnem komunistu peša torej gorečnost, požrtvovalnost, navdušenost in privrženost. Ljubljanski komunisti sami pravijo javno, da je v Ljubljani komaj tretjina "tovarišev" delovnih, dve tretjini pa sta sestavljeni iz ljudi, ki so komunisti samo za vsak primer. Ti tipi se skušajo vesti na zunan kot pravi komunisti: hodijo na zborovanja in sestanke, se udeležujejo sej, plačujejo članarino, grmijo na manifestacijah. V resnici so pa na pol suhe veje: se ne izobražujejo, ne poglobljajo v "komunistično problematiko," se branijo vsakega dela in vsake žrtve, se izogibajo debatam z nasprotniki, dajo razumeti pri vsaki priliki, da jim je bila prejšnja doba komandiranja prijetnejša od sedanjih dni, ko smejo samo "prepričevati" brez policijske podpore.

Taki komunisti seveda niso vporabni za nobeno politično in strankarsko delo. Bojijo se javnih nastopov; kadar jih doleti nezgoda, da morajo nastopati javno, hitro omagajo, se ne znajo braniti pred nasprotniki, ne obvladajo debate, so hitro potisnjeni v defenzivo, ki se pogosto skušajo izvléci iz nje na ta način, da potegnjejo z nasprotniki režima, mesto da bi ga branili. Tako se je zgodilo, da so celo komunisti višjih vrst ne samo napadali vladno odredbo o obdavčenju presežka delavskih plač, ampak celo organizirali proteste in sodelovali pri javni kritiki te odredbe. Tako postajajo taki ptiči "nosilci sovražnih idej." Take stvari so se primeri-

donijo. Obe številki sta dokaz, da se Slovenci v vsrskem in kulturnem oziru dobro držijo. Dosti manjši odstotek brezvercev Slovenija ni niti pred vojno imela.

Elektrarna Medvode

Avgusta meseca je začel obratovati prvi agregat hidroelektrične centrale v Medvodah. Po objavljenih podatkih bo elektrarna stala 3 milijarde 600 milijonov dinarjev. Graditelji so opravili 2,400,000 delovnih ur, izkopali so 100,000 kub. metrov žive skale in vgradili 54,000 kub. met. betona, 900 ton betonskega železa in 4400 kub. metrov lesa. Elektrarna bo imela dva agregata po 3500 kw in bo proizvajala 95 milijonov kw.

Pisali smo že, da je nad jezero nastalo jezero. Jezero je dobilo kot še nikoli. Mestni odborniki in uradniki so delali roka v roko brez vsake kontrole in polaganja računov. Na svojo ime so imeli naloženih pri bankah in hranilnicah na sto tisoče lir in na sto in sto milijonov dinarjev, da so z njimi lahko "olepsavali" Ljubljano. Postali so celo tako predržni, da so svetovali mestnim podjetjem, naj se tem ne

le komunistom v Trbovljah.

Ti komunisti za vsak slučaj se ne obnašajo dobro tudi pri izvrševanju svoje poklicne službe. Sedaj se je na primer birokratizem preselil iz centralne uprave v Beogradu v republike, v okraje, v delavske svete, v lokalne partijske, prosvetne, politične in socialne ustanove in društva, kjer se je kaj hitro razpasel in razbohotil, toda med "tovariši" so bele vrane tisti, ki to vidijo in preganjajo. Ravno narobe, še prav jim pride, da se lahko skrijejo za njim, še na misel jim ne pride, da bi ga pobijali. Ako ljudje godrnjajo čezenj, so kar zadovoljni in se jim pridružujejo v zabavljanju na sedanje stanje.

Odkar so začeli s teorijo o "odmiranju države" pred par leti, se je partikularizem in lokalni patriotizem razširil z neverjetno hitrostjo. Da prikrije svojo lastno sebičnost, se žene vsakdo le za interese svojega podjetja, svoje občine, svojega okraja, svoje republike, za skupnost mu ni mar, in se pogosto pri tem ne zmeni veliko ne za zakone, ne za "socialistično zavednost." Vse skupaj pa je nekam lepo povezano: uradniki, ki delajo po partikularističnih načelih, brani direktor, direktorja brani delavski svet, stališče delavskega sveta dobi blagoslov mestnega ali okrajnega ljudskega odbora, republiška vlada pa kvečjemu še zabavlja in svari, ako ima še toliko poguma. Komunisti za vsak primer vse to vidijo, ne ukrenajo pa ničesar proti. Čutijo, da je javno mnenje močnejše od partijske veljave in rajše molčijo.

Kapitalizem je sicer ubit v Jugoslaviji, tako trdijo komunisti, toda komunisti za vsak slučaj postajajo "nosilci kapitalističnih težej." To bridko resnico komunistični vrhovi kar javno priznavajo. Po dokazu jim ni treba iti daleč. Pogledajo naj samo na tiste tovariše, ki delajo v gospodarstvu. Tam se je razpaslo navijanje cen, tam imajo že karte (milo, žarnice, usnje, sladkor itd.) tam goljufajo pri meri in vagi, tam goljufajo pri konkurencah. Komunisti za vsak slučaj vse to vidijo, se teh kapitalističnih nemarnosti udeležujejo, v kolikor jim to dovoljuje skrb za lastno varnost, prikrivajo lumparije, branijo falote. Ako že morajo koga obsoditi, mu odmerijo nizko kazen. In konkretnih slučajev za take "kapitalistične težnje" ni malo; vsak dan jih lahko berete v jugoslovanskem časopisju.

Lep primer za tako stanje med komunisti nam na primer lahko nudi sedanje stanje pri Ljubljanski upravi MLO. Tam so stvari prišle tako daleč, da so komunisti morali odstaviti pod pritiskom javnega zabavljanja "župana" Avšiča. Da malo pomirijo ljudi, so vzpizorili javno sejo na rotožvu, kjer se je odstavljeno Avšič moral obtoževati kar na debelo. Priznal je, da se je birokratizem razpasel na magistratu kot še nikoli. Mestni odborniki in uradniki so delali roka v roko brez vsake kontrole in polaganja računov. Na svojo ime so imeli naloženih pri bankah in hranilnicah na sto tisoče lir in na sto in sto milijonov dinarjev, da so z njimi lahko "olepsavali" Ljubljano. Postali so celo tako predržni, da so svetovali mestnim podjetjem, naj se tem ne

mudi s plačevanjem davkov in da bo zanje "boljše," ako mestni upravi kaj poklonijo pod roko. Finančni arhivi so v neredu, evidenca v ekonomatu pa je bila več kot pomanjkljiva. Na mestno imovino ni pazil nihče. V posameznih oddelkih je vladala anarhija. Izdatkov ni nihče kontroliral v zadostni meri. Zakonitost so spoštovali le takrat, kadar jim je prišlo. V tem vzdušju je nastala "afera Štefan." Ta "tovariš" je bil dolgo časa gospodarski Bog na magistratu, pri tem pa delal ob krepkem sodelovanju tovarišev toliko lumparij, da so ga morali končno zapreti, ker so Ljubljanci vendarle zvedeli preveč o njegovih delih. Njegove "nerednosti" cenijo na nekaj sto milijonov dinarjev. Avšič pripisuje vse te nerednosti birokratizmu, oportunistu in premali budnosti oddelčnih tovarišev. Skesano pa je moral tudi priznati: "nevarnosti so nas prerastle." In to je res.

Propadanje morale med komunisti se da ugotoviti tudi po pončilih o njihovih sestankih. Tam ni več kake partijske navdušenosti, vse se odvija po šabloni. "V vodilnem političnem aktivu ljubljanskih kovinarjev je bila razprava mlačna" tako beremo v Slovenskem Poročevalcu. Oživi pa debata takrat, kadar je treba vsekati po režimu, ako tudi le v zmernih besedah. Včasih pa se komu vendarle zaleti in pride z resnico na dan. Tako je nek komunist na takem sestanku rekel kar naravnost, da je ljubljansko posojilo, ki ga sedaj mesto nabira, "deplasirano," drugi se je zopet zagovoril, ko je rekel, da sedanji sistem plač "ni zanič." Najbolje pa se je odrezal tisti tovariš, ki je, najbrže ob trenutni izgubi prištevitosti, rekel kar naravnost: "Je že skrajni čas, da se zamenja garnitura v Beogradu." In ga niti zaprli niso, ker so rekli, da se mu je za trenutek zmešalo.

Najbolj pa jezi vodilne komuniste to, da ni v njihovih vrstah več stare konspirativnosti. Zve se vse, kar se godi na njihovih sejah in sestankih. To jim je nerodno posebno radi tega, ker je bila konspirativnost njihovo zadnje orožje proti Kominformu. Danes se borijo proti temu sovražniku le z največjo težavo, ker morajo zmeraj računati z možnostjo, da kominformisti vedo, za vse njihove načrte. Nasproti temu pa komunistični vrhovi trdijo, da se njihovi pristajši ne brigajo več za obveščevalno službo: niti tega ne poročajo, kar bi morali po nalogu in dolžnosti. Po lastni inicijativi pa poročajo zmeraj manj.

Da je število komunistov za vsak slučaj tako veliko in da narašča, je deloma pripisovati družabnemu bojkotu, ki so ga začeli ljudje izvajati proti komunistom. Preje so se jih izogibali, ker so se jih bali, sedaj se jih izogibajo, ker jih ne marajo. Komunisti čutijo, da niso nikjer zaželeni, da so v vsaki mešani družbi samo za zadrego in v nadlego, da se ljudje oddahnejo, kadar komunisti odidejo. Ne preostaja jim drugega, kot da se umaknejo v zaplankani svet svoje partije. Ta osamelost jih pa boli tem bolj, ker so dobili ravno zadnje leto povelje, da morajo med ljudi in da se morajo tam uveljavljati s svojimi osebnimi sposobnostmi in čednostmi.

Komunistična propaganda skuša potolažiti svoje pristaje in dolži "lokal-patrijotske, lumpenproletarske, klerikalne, buržuj-ske in slične kriminalne elemente," da pod vodstvom "kominform-ske propagande in vati-kanske reakcije" rujejo proti socialistnemu redu v Jugoslaviji in da

Preganjanje Cerkve se nadaljuje

Pred dobrim letom smo bili priča dogodka, ki se je nad njim zgrajal ves civilizirani svet. Ljubljanski pomožni škof msgr. Anton Vovk je na svoji pastirski poti skozi Novo mesto padel v roke organizirani in nahujskani skupini malopridnih ljudi, ki so ga na kolodvoru napadli, ga suvali, vanj pljuvali, končno pa polili z bencinom in zažgali. S težkimi opeklinami na vratu se je škof moral vrniti v Ljubljano in oditi tam v bolnico. Če bi visoki cerkveni dostojanstvenik ne bil tako duha prisoten, da je hitro slekel goreči površnik in ga vrgel proč, bi bil lahko živ zgorel.

Kaj je temu dogodku sledilo, vsi vemo. Uradne komunistične agencije so trobile sveto, da je škof vsled svojih "protiljudskih" ukrepov osvojen pri "ljudstvu" in da ljudskega srda ni mogoče zaježiti, kadar vzplamti. S tem so opravičevali popolno-ma pasivno zadržanje javne oblasti, ki ni s prstom ganila, da bi zaščitila državljana. Še več, dejanski napadalec, ki je grdo dejanje vodil, je bil pogojno obsojen na nekaj dni zapor. Tako zločin sploh ni bil nič kaznovan.

Čemu to ostudno dejanje ponavljamo in pogrevamo? Saj se vsakemu dostojnemu človeku gnjusi in ni v čast deželi, kjer se pri belem dnevu dogajajo take zločinske pustolovščine. Moramo pa to storiti zaradi tega, da pokažemo vsem, ki niso do kraja spopadli slepi, kako gre v naši domovini vse po začetni poti, ki so jo v svojih zločinskih mozhganih skuhal komunistični vladodržci s Titom na čelu. Začelo se je pred dobrim letom v Sloveniji, ki je bila po komunističnih računih najbolj zrela za tak 'razvoj.' Danes se isti načrt nadaljuje na Hrvaškem, kjer pred letom dni razmere še niso bile godne za tako komunistično delavnost.

Vse gre po besedi Sv. pisma: Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce. Gre pa tudi po drugi besedi iste svete knjige: Kdor vas preganja, mene preganjava. To se z drugo besedo pravi: Kdor zapira nadškofe in škofove, kdor vede in hote dopušča, da 'neodgovorne' množice napadajo škofove in duhovnike, ta ne napada škofov in duhovnikov temveč Cerkve, ki jo škofove in duhovniki predstavljajo in vodijo po Kristusovi zapovedi: Kar boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih... Če škofove ne tuji Kristovi besedi izjavijo, da je komunistično zasnovano društvo "ljudskih" duhovnikov v nasprotju z zakoni Cerkve in škodljivo veri so s tem duhovnike zavezali, da ne smejo biti člani takih organizacij. In to je zavezano tudi v nebesih in ostane zavezano, dokler ni drugačnega ukrepa cerkvene oblasti.

Za zdrav razum je to jasno kot beli dan. Nobena organizacija, ki želi uspešno izvrševati svojo nalogo, ne more in ne sme dopu-

ta razredni sovražnik skuša ozi-viit svojo napadalnost celo z gesli socialistične demokracije. Na drugi strani pa skuša ta komunistična propaganda zamanj prikriti dejstvo, da je KPJ prišla v dobo velikih težav s članstvom. V svojih vrstah imajo komunisti že skoraj preveč balasta, ki ga ne upajo pometati ven s čistko, ker bi vsak takoj presedlal h kominformi, ako že ni tam. Kdor bi jim povedal, kako naj se izmažejo, bi jim podaljšal življenje ali jih celo rešil pogina.

stiti, da se tuja sila meša naravnost v njeno notranjo zakonodajno oblast. Tem manj more kaj takega dovoliti katoliška Cerkve, ki je brez dvoma ena najpogostejših in najbolj vzornih organizacij na zemlji. To-le je neskladno z zdravim razumom: komunisti v Jugoslaviji z vso doslednostjo branijo, da bi se kdorkoli, torej tudi cerkvena oblast, vtikala v državne razmere in motila njih vladanje. V isti sapi pa brutalno preganjajo predstavnik Cerkve, ki isto stališče zastopajo in ne dopustijo, da bi se državna oblast vtikala v strogo cerkvene razmere, kamor brez dvoma spadajo vprašanja, ki se tičejo duhovništva.

Čeprav to ni združljivo z zdravim pametjo, je pa razumljivo s komunističnega stališča o zatiranju vsake vere. Toda komunisti naj to javno priznajo in potrdijo, da je tako. Čemu se skrivati? Čemu dejstva, ki so jasna, zavijati in izkrivljati? Zakaj ti junaki ne rečejo naravnost: Mi smo zoper vero in Cerkve, ki to vero po svojih duhovnikih razglašajo in učijo. Zato bomo zatrli duhovnike, s tem, da jih pridobimo na svojo stran in odtrgamo od škofov in papeža. Kdor se bo upiral, ga bomo odstranili s silo. To bi bilo možno. Sklicevati se pa na ljudske neodgovorne skupine, na nerazpoloženje ljudstva in na dozdevno protiljudsko stališče škofov, je zajčja strahopetnost. Ti junaki, ki so dali s svojimi podpisi zločinsko pomoriti na stotine in stotine nedolžnih duhovnikov, se skrivajo za neodgovorne ljudske množice... Da jih le ni sram! Toda kdaj je še bilo zločinca kaj sram!

Časopisi so poročali nedavno tega, da so "neodgovorni" napadali ob koncu julija vdrlj v samostan v Makarski in tam napadli splitskega pomožnega škofa msgr. Franiča, ki se je tam mudil v svojih pastirskih zadevah. Uradno jugoslovansko poročilo o tem napadu spet pogreva staro melodijo o protiljudski dejavnosti msgr. Franiča, ki da je neprijatelj ljudstva. Isto poročilo pravi, da se ne more z gotovostjo dognati, ali se je škof Franič mogel nepoškodovan vrniti v Split. Vatikanski list L'Osservatore Romano z dne 25. julija svojemu poročilu o tem napadu dodaja opombo, da tak komentar uradnega poročila ne pomeni nič dobrega. Bog daj, pravi poročilo, da bi ta napad ne imel še hujših posledic, kakor jih je imel napad na ljubljanskega škofa Vovka.

Tudi napad na škofa Franiča je v zvezi s prizadevanjem komunističnih oblasti, da bi s pomočjo odpadlega duhovnika Marohniča organizirali na Hrvaškem društvo "ljudskih duhovnikov," ki bi razcepilo do sedaj enotno duhovščino in tako usodno prizadelo katoliško Cerkve na Hrvaškem. Stvar je povsem jasna. Boj zoper Cerkev gre z vso strahovitostjo naprej. Le kje so ameriški svobodoljubni lju-

dje, ki hodijo po Jugoslaviji, da na to nič ne rečejo? Zdi se, da imajo svobodo prihranjeno samo zase in za Ameriko, pa seveda posebej za ameriške duhovnike, ki se jim ne sme skriviti niti las.

PROGRAM KRŠČANSKO-DEMOKRATSKE ZVEZE SREDNJE EVROPE

V. Pozitivna sila v borbi proti komunizmu

Komunizem skriva v sebi dve nevarnosti: krivo ideologijo, politični imperializem.

Tega je lažje premagati z orožjem, ki ga ima zapad. Vojaška in ekonomska sila komunizma morata podleči v borbi z močnejšim vojaškim in ekonomskim potencialom zapada.

Za komunizem kot idejo pa samo negativno nasprotovanje ni zadosti. Komunizem kot idejo more premagati samo druga konstruktivna ideja.

Poleg komunizma imamo še tri ideološka gibanja: socializem, liberalizem, Krščansko demokracijo.

Marksiistični socializem oznanja isti materialistični nazor o človeku in družbi kot komunizem. Zato se ne more z uspehom upirati komunizmu. Vsi, ki mislijo logično v skladu z Marksovo ideologijo, se dejansko borijo za komunizem, ker popolnoma odgovarja temeljem njihove filozofije.

Tudi liberalizem ne more z uspehom pobijati komunizma, ker morejo tisto svobodo, ki jo

z najmanjšo sumnjo; v Jugoslaviji pa katoliške škofo zaigajo in pretepaajo, kakor jim drago. Ali ni to čudovita dvojna moral?

on nudi, izrabljati posamezniki s slabimi nameni za doseg neutemeljenih pravic bogatih nad revnimi in močnih nad slabimi.

Tudi demokracija sama in federalizem sta samo delna rešitev sodobnega problema. Sama po sebi nista v stanu upirati se komunizmu, ki je vse obsegajoča ideologija.

Komunizem pomeni:

Razkol med človekom in Bogom zaradi njegovega materialističnega gledanja na človeka in svet in njegove logične posledice, brezboštva;

Razkol med ljudmi zaradi sovraštva in podpihovanje razredne borbe, borbe med stari in mladi, delavci in kmeti, uživalci in ubožci;

Razkol med narodi, ker seje sovraštvo in podžiga spore med svobodnimi narodi in uniči svobodo tistih, ki jih zaslužijo.

Ideja krščanskega socializma ima za vsa tri vprašanja pozitivno rešitev. Zato so socialni nauki krščanske demokracije najboljše orožje proti komunizmu in ideja krščanske demokracije najboljša podlaga svobode in pravice za vse ljudi in vse narode.

Poslanica narodom v državah podjarmljenih od komunizma

Mi, vaši rojaki iz Čehoslovaškega, Madžarskega, Latvijskega, Poljskega in Jugoslavije, ki smo šli v izgnanstvo, da nadaljujemo borbo proti komunizmu, največjemu zlu v zgodovini človeštva, vam pošiljamo to poslanico zvestobe in upanja v končno zmago.

Kot krščanski demokrati smo ostali verni svojim političnim idealom. Organizirali smo svoje člane in pristaše svojih idealov, ki živijo v izgnanstvu. Vsaka stranka je organizirala v zamejstvu svoje predstavništvo iz ljudi, ki jih poznate po njihovih delih v domovini, da poživijo svojo politično aktivnost.

Organizirali smo se v mednarodno organizacijo, imenovano Krščansko demokratska zveza Srednje Evrope, da utrdimo našo politično delo v zamejstvu. Prkeo te Zveze skušamo čehoslovaški, madžarski, latvijski, litovski, poljski in jugoslovanski krščanski demokrati čimbolj zblížiti te narode, čimbolj spoznati drug drugega, pripraviti enotno podlago za življenje v osvobodnih deželah in zgraditi ognjišče bodoče enotnosti srednje evropskih dežel.

Združili smo se, da prebrodimo razlike, ki so nas skozi stoletja razdvajale in gonile drugega proti drugemu. Razdori in nasprotstva so omogočili našim skupnim sovražnikom, da so nas na lahek način drugega za drugim podjarmili. Danes obljublamo, da ne bomo nikoli več storili napak preteklosti. Vsak dan izpovedujemo v okviru naše Zveze trdno voljo po tesnem sodelovanju zdaj in v bodoče, kar je samo v korist in dobro naših narodov.

Trenutno je krščansko demokratsko gibanje vodilna politična sila v Zapadni Evropi. Ono je najzanesljivejši činitelj v zgradnji zapadno evropske obrambe proti komunizmu. Sodelujemo z vsemi temi strankami v Franciji, Italiji, Nemčiji, Beneluxu, Avstriji, itd., v okviru krščanske demokratske internacionale, imenovane Nouvelles Equipes Internationales s sedežem v Parizu. Ta organizacija je priznala našo Zvezo za svojo sestrsko organizacijo.

Naša Zveza je članica tega gi-

S skrbjo zasledujemo nasilno prevzgoj mladine. S simpatijami in ponosom spremljamo borbo kristijanov, v prvi vrsti katoličanov, ki se bore za ohranitev veljavnosti božjega zakona in človeške dostojnosti.

Stalno obveščamo svobodni svet o vašem trpljenju in se poslužujemo vseh sredstev obveščanja: tiska, radija, televizije osebnih in skupnih nastopov naše organizacije. Svobodni svet pozna natančno vse, kar se godi v deželah komunističnih diktatur. Komunistične laži nimajo več nobenega vpliva na mnenje svobodnega sveta. Narobe, svobodni svet smatra komunizem za največje zlo sedanje dobe.

Odkar smatra svobodni svet komunizem za nezdavno in pogubno silo, nima komunizem tiste privlačne sile za ljudstvo, kot jo je imel. Tudi v zaslužnjem deželah izgubljajo komunisti hitro na moči. Besne morije in čistke celo med njimi samimi niso bile brez uspeha.

IV. Komunizem — svetovna nevarnost

Narodi svobodnega sveta vedo, da je komunizem svetovna nevarnost, organizirana in vodena iz enega središča. Svobodo svobodnega sveta izrablja, da ustanavlja preko komunističnih strank, vodenih iz Moskve, pete kolone. Kremlj izrablja v svoje temne namene tudi probujoče narodne zavesti azijskih in afriških ljudstev.

Med svobodnimi narodi je zavladalo prepričanje, da se ne bo mogoče stalno upirati razdiralni infiltraciji svetovnega komunizma vse dotlej, dokler bodo korenine vsega zla v Kremlju nevirano rastle in se razvijale. Zato so se svobodni narodi uprli nadaljni rdeči napadalnosti in penetraciji ter se pripravili na vse vrste hladne vojne.

Svobodni svet se je prepričal, da je nemogoče premagati tiranijo in surovo silo samo z dokazni in prepričevanjem. Svobodni svet ve, da je trajno in mirno sožitje med komunistično tiranijo in demokratskim redom svobodnega sveta nemogoče. Vaše žrtve in trpljenje je zbudilo svobodni svet.

V. Prvi porazi komunizma

Prvi težek poraz so doživeli komunisti v Grčiji. Kasneje je Berlinska akcija dokazala prednost ameriške tehnike nad rusko in pokazala, da so Amerikanci voljni vsako sovjetsko izzivanje sprejeti in izvajati. Vojna v Indokitajski in zgodovinska odločitev v Koreji, ki je ustavila komunistično napadalnost, dokazuje, da je zapadni svet odločen upreti se vsaki napadalnosti, kjer koli se ta pojavi. Ti dve vojni nista posledica francoskega ali ameriškega imperializma. Sveže odločitve Združenih narodov kažejo na mednarodni značaj teh dogodkov. Celotni svobodni svet je duhovno odločen, da se s silo upre rdečemu imperializmu.

Ta dejstva so posebno važna za nas, ki imamo pred očmi dobro znano izjavo vodilnih političnih in vojaških osebnosti svobodnega sveta, da toliko časa ne bo miru in svobode na svetu, dokler bodo naše domovine podjarmljene in bo na svetu živel komunizem.

Pri tem se spominjamo pisma predsednika Eisenhowerja z dne 20. februarja 1953 naslovljenega Kongresu Združenih Držav s pozivom, da sprejme posebno resolucijo. Ta resolucija obtožuje Sovjetsko Zvezo, da je izkoristila tajne dogovore, da je zaslužila svobodne narode.

"Združene države Amerike zavračajo vsa tista tolmačenja in uporabe mednarodnih dogovorov in sporazumov, sklenjenih med drugo svetovno vojno, ki so bila zlorabljena za zaslužjenje svobodnih narodov, ter se pridružujejo upanju tistih narodov, ki jih je podjarmil Sovjetski despotizem, da bodo zopet dosegli pravico samoodločbe v organizaciji, ki bo podpirala mir, da

bodo zopet svobodno izvolili obliko vladavine, v kateri hočejo živeti, in dosegli suverene pravice za svojo vladu v soglasnosti in duhu Atlantske izjave."

Silna ekonomska in vojaška sila Združenih držav in naraščajoča moč NATO držav, ki jim služijo iznajdbe učenjakov svobodnega sveta, potrjujejo našo vero v končno osvobodjenje.

Našo vero v osvobodjenje potrjuje tudi vedno večje spoznavanje komunizma. Komunizem ogroža vsako deželo, vsako družino. Volja uničiti to ogrožanje je vsak dan trdnjša. Tudi Zdr-

"Kufre gor, kufre dol!"

1) Kmetijske delovne zadruge

Kmetijske delovne zadruge so bile ona velika modrost komunistične partije, s pomočjo katere naj bi se izvršila socializacija kmetijstva ali po resnici kmet spravil ob svojo zemljo in postal proletarec pod komunističnim odborom. Sedaj je izkušnja pokazala, da komunistična partija ni bila modra, da je zelo zavozila celo stvar s socializacijo kmetijstva.

Dvakrat so sklepali komunisti o reorganizaciji delovnih zadrug, kako naj bi izvele za voženo socializirano kmetijstvo: prvič v novembru 1951, ko so objavili takozvane "direktivo Centralnega komiteja komunistične partije Jugoslavije." Te so se nanašale predvsem na delovne zadruge, ki so v takozvanih "pasičnih krajih" t.j. nežitornih krajih in v goratih predelih, kjer bi bilo od vsega začetka treba vedeti, da delovne zadruge ne bodo uspevale. Drugič so sklepali o kmetijskih delovnih zadrugah tudi na VI. kongresu kom. partije novembra 1952, kjer so sklenili reorganizacijo kmet. delovnih zadrug. Uredba v smislu sklepa kongresa pa je izšla šele koncem marca 1953.

Prva čistka delovnih zadrug je dala tele rezultate v teku I. 1952. V začetku I. 1952 je bilo v celi državi 6,797 kmet. delovnih zadrug. V teku leta 1952 jih je bilo brisanih 2,273 ali eno tretjino začetnega števila, da je ostalo le še 4,524 zadrug. V tej čistki je bila najbolj zadeta Slovenija, kjer je bilo brisanih od 435 zadrug 362 ali 83%. Ostalo je torej samo 73 zadrug ali 17%; potem Črna gora, kjer je bilo od 440 zadrug brisanih 355 ali 81%; na tretjem mestu je bila Bosna-Hercegovina, kjer je bilo brisanih 545 zadrug od skupnega števila 1,381 ali 40%.

Druga čistka je sedaj v teku na podlagi uredbe o reorganizaciji kmet. delovnih zadrug. Bistvo te uredbe je bilo, da je priznala kmetom, da smejo izstopiti iz delovne zadruge. Niso še znani rezultati, koliko so se kmetje te pravice (ki jo jim je že prej priznaval komunistični zakon, a ni jo priznavala komunistična oblast) poslužili. Poročajo pa je sedaj, da je v Srbiji (ta republika ima dve avtonomni oblasti: Vojvodino in Kosmet) 1,163 delovnih zadrug, v katerih je vložilo prošnjo za izstop več kot 50% članov, 410 zadrug, v katerih je vložilo prošnjo za izstop manj kot 50% članov.

Še težji je položaj v Makedoniji, kjer pravijo, da bo nadaljevalo z delom od 798 zadrug le 10-12% ali 80-90 zadrug. Po prvi čistki je namreč v Makedoniji ostalo še 798 delovnih zadrug. Kaj bi sedaj navajali, kako so peli slavo "modremu vodstvu kom. partije" I. 1949 in 1950, ko so komunistične oblasti z vsemi sredstvi pritiskale na kmete, da so morali vstopati v zadruge! Zato so se pa sedaj maščevali nad kmeti s tem, da so jim pobrali zemljo, v kolikor presega deset ha kmetijske zemlje. (Med kmetisko zemljo štejejo vso zemljo z izjemo gozdov in pašnikov.)

ženi narodi se trudijo, da vsejajo semena svobode in pravice po celim svetu.

Ohranite vero v sile svobodnega sveta. Ne izsilite ukrepov, ki morajo končati v vaši pogubi. Še vedno ste preslabi, da bi uničili komunizem. Toda ne pozabite, da božji zakon ni bil še nikoli premagan in tudi nikoli ne bo. Sile svobodoljubnih in bogaboječih narodov vstajajo proti silam komunizma. Zaupajte svojim močnim prijateljem na zapadu in nam, vašim vernim rojakom. Bog in njegova Resnica bosta zmagali.

2) Otroške doklade

Odkar so z letom 1952 začeli s svojim novim sistemom "društvenega plana" to je uprave podjetij po delavskih kolektivih, so dajali delavcem z družinami poleg plače še tudi otroške doklade in sicer po 3,000 din za vsakega otroka, ki še ni preskrbljen oz. dela sposoben. Sprevideli so sedaj, da je bilo tudi to premalo premišljeno. Z veljavnostjo od I. avg. se otroške doklade znižajo. Le pri enem otroku ostane doklada 3,000 din. Pri dveh se od skupne doklade (6,000 din) odbije 500 din, pri treh se odbija 1,500 din, (t.j. 9,000 manj 1,500 je 7,500, pri štirih se odbije 3,000 din, pri petih 5,000 din, pri šestih 7,000 din in pri sedmih 9,000 din (t.j. 21,000 manj 9,000 je 12,000 din) Za vsakega nadaljnjega otroka se skupni znesek doklade poveča za 10% od tega, kar dobi na dokladah delavec s pet otroki.

Zopet pa so udarili ob tej priliki po delavcih, ki imajo malo kmetijstva. Doklade se namreč zmanjšujejo po višini dohodnine od poljedelstva. Če dohodnina od kmetijstva presega 380 din letno na člana družine, doklade odpadejo. Ravno za kmetijstvo je pa dohodnina izredno pretrpana, tako da bo vsaka družina, ki se količjak peča s kmetijstvom, izgubila pravico do otroških doklad. Iz tega se dosti jasno vidi, da komunisti ne marajo dvoživk, to je delavcev, ki se v prostem času bavijo s kmetijstvom. Po tem zakonu bodo sedaj delavske družine vsako kmetijsko zaposlitev opustile. Pa bo zopet en vzrok, zakaj v Titovini kmetijstvo nazaduje — nova suša, da bo zavezništva pomoč potrebna. Sicer so pa sedaj že z Zapadom tako dobri prijatelji, da niti suše ni več treba za pomoč. Zadostuje Titova hrabra vojska, ki jo je treba oboževati.

3) Priprava društvenega plana

Se nove velike stvari se pripravljajo v Titovini, kar je že nekoliko gospa Roosevelt povedala, ki je hvalila Titov socializem. Pripravljajo sedaj celo vrsto novih zakonov ali uredb za ureditev svojega socializma, ki je nekaj čisto novega, bistveno različnega od boljševiškega državnega kapitalizma. Sicer je novi socializem že od 1. jan. 1952 v veljavi in vozijo po novem socialističnem tiru, toda to je vse samo poskušanje, študiranje. Sedaj so pa že tako daleč, da bodo izdali celo vrsto predpisov za gospodarstvo: o elementih in razdelitvi društvenega proizvoda, o osnovnih sredstvih, o kreditu, o organizaciji bank (ves čas odkar so vzeli v roke oblast, jih že reorganizirajo in vedno bolj se prazne, oz. vedno manj je vreden Titov papirnati dinar) o organizaciji trgovine, o zunanje-trgovinskem režimu, o dohodnini za kmeta in katastru, o ustanavljanju in likvidiranju podjetij itd. Med tem, ko se posvetujejo o teh novih predpisih, pa si niso na jasnem, ali naj bi bila trgovina nekaj samostojnega ali samo servis indus. podjetja. Narod pa je preizkusni zajček, na katerem Tito poskuša svoj komunizem, ki naj bo ne-

VESTI IZ DOMOVINE

Ljubljanska opera

Direktor ljubljanske opere dr. Valens Vodusek je dovolil dopisniku Ljudske pravice intervju, ki ga je ta objavila v svoji številki od 8. avgusta t.l. Iz članka posnemamo sledeče zanimive podatke:

V pretekli sezoni je opera dosegla 208 predstav (med temi 204 operne predstave, 2 matineeji in 2 operna koncerta), od tega 10 premier. Število obiskovalcev je naraslo na 130.000. V sezoni so nastopili prvič štirje mladi, na novo angažirani solisti, altistki Drakslerjeva in Součková, sopranistka Hočevarjeva in basist Kovač. Uveljavil se je tudi že tenorist Gašper Dermota.

V novi sezoni bodo med drugim uprizorili: Straussovega "Kavalirja z rožo," Gluckovo "Ifigenijo na Tavridi," Verdijev "Ples v maskah," Čajkovskega "Pikovo damo," Prokofjevo "Zaljubljen v tri oranže," Massenetoovo opero "Werther," Donizettijevo "Lucia di Lammermoor," Rossinijevega "Seviljskega brivca," "Fausta," "Rigoletta," "Coppelio." Prvič bo uprizorjena Svarova slovenska opera "Slovo od mladosti," ki ji je napisala libreto Ljuba Prenerjeva in ki se suče okoli Prešerna in Julije.

Za mesto, kakor je zdaj Ljubljana, je operno gledališče postalo premajhno. Direktor se pritožuje, da manjka sedanjemu rodu v Ljubljani velikopoteznosti, kakor so jo imeli tisti njihovi slovenski predniki, ki so "zgradili operno gledališče, Unionsko dvorano ali Moderno galerijo."

Pri belem dnevu so umorili dijaka

Okoli poldne 7. avgusta je bil v Ljubljani na cesti umorjen 14 letni dijak klasične gimnazije. Morilec mu je vzel kolo in aktovkovo z manjšo vsoto denarja, kar pa je kasneje odvrnil. Ugotovili so, da je morilec neki Mehle Alojzij iz Tržiča, ki ga pa še niso našli.

Upravičena pritožba

Pod naslovom "Nesramnost brez primere" objavlja Ljudska pravica z dne 5. avgusta dopis, v katerem se neki Jeseničan pritožuje nad otroci Zajčeve in Hrovatove družine na Hruišci, ki se nastavljajo tujim avtobusom, ki prihajajo v Jugoslavijo in jih kleče in s sklenjenimi rokami prosijo miloščine. Zajec in Hrovat sta uslužbenca državnih železnic in kljub neštetim pritožbam sosedov nočeta prepovedati svojim otrokom, naj tega ne delajo. Pravita, zakaj ne bi otroci izkoristili "ugodne prilike." Tudi nam dokazuje ta dopis, da so nekateri ljudje res izgubili nacionalni ponos in čut dostojnosti.

Kolišča pri

Blatni Brezovici

Med Ljubljano in Blatno Brezovico pri Vrhniki so odkrili slovenski in angleški arheologi 3 in pol do 4 tisoč let stara kolišča. Koli so iz kostanjevega, hrastovega in brestovega lesa in so se ohranili tako dolgo samo zato, ker so bili ves čas v vodi. Poleg kolišč so našli ostanke preproste keramične posode, lesene posode, lesene ogrlice, vesla, koščena bodala in šila, osti za strelce iz kremenca, kamenita klavida in bruse, ročni mlin iz kamna, itd.

Najbolj zanimiv predmet, ki so ga našli, je lepo izdelano kop-

kaj originalnega, nekaj čisto drugega kot boljševiški komunizem državne birokratskega gospodarstva.

S čim varajo sedaj zbegane socialiste? Pravijo, da v Jugoslaviji ni več državnih podjetij, ampak je vse le splošno ljudska imovina.

J. B.

je iz kostanjevega lesa, dolgo poldrug meter, z lesenim krilcem na zadnjem koncu za pravilno usmerjanje kopja med letom. Zanimiv je tudi korec iz skorje kostanjeve grče.

Vsi ti predmeti so iz dobe, ki sega iz neolitika v bronasto dobo in ki sega 1600 do 1900 let nazaj pred našim štetjem.

Kakšni so ljudje v Bosni

Premalo prostora imamo, da bi ponovili vse napake, ki jih je ugotovil Centralni komite Komunistične partije za Bosno in Hercegovino. Našteli jih bomo samo par:

V vasi Crevarevcu je imelo 13 članov osnovne partijske organizacije tajen sestanek, na katerem so po razpravi soglasno sklenili izreči se za vero ... Sekretar osnovne organizacije v Kladuži je šel celo v peto vas v cerkev, da bi ga tovariši ne videli. ... Da bi se izognili zaplembi, prodajajo kmetje zemljo tajno, brez dokumentov in zaznamb v knjigah. Celotni član Okrajnega komiteja Komunistične stranke je nezakonito prodal zemljo ... itd.

Gospod mu je na poti

Svet je poln sebičnejšev. V komunističnem svetu pa še posebej dobro uspevajo ljudje sebičnih značajev. Eden izmed teh je tudi neki Iztok, ki je napisal v Ljubljanskem dnevniku pismo, v katerem se zavzema za hranitev naziva "tovariš." Pravi, da je naziv "tovariš" popolnoma izginil iz javnega življenja. Ljudje se zopet nazivajo — kot so se prej — gospod, gospa, gospodična, beseda tovariš pa je ostala omejena na vojsko in milico.

Piše, da se je nedavno vozil s tramvajem, v katerega je vstopila neka ženska srednjih let. Sprevodnica jo je vprašala: "Tovarišica, do kam se peljete?" Ženska ji je odgovorila: "Jaz za vas nisem nobena tovarišica. Nisem bila z vami v gmajni." Piše, da so se po kavarnah, trgovinah in tudi v uradih že uveljavili stari nazivi. Pri tem je opazil, da je ostal "gospod" tisti, ki je lepo obločen, raztrgan in deloven človek pa "tovariš."

Toda najvažnejše je tole. Do spoznanja, da se mora Slovenija upreti tem malomeščanskim vplivom je Iztok prišel, ko je bral knjigo o življenjski poti predsednika Tita. Tam je bral, kako so tovariši komunisti trpeli v Sremski Mitrovici, Lepoglavi in drugje — a ostali tovariši. Zato naj se naziv ohrani, ker "je bil svetel simbol vsakega revolucionarja že v stari Jugoslaviji in so se po njem ločili izkorističarji tovariši od gospodov izkoriščevalcev."

Kaj mislite iz kakšnih nagibov je "tovariš Iztok" napisal tako pismo? V Sloveniji pravijo zdaj takim ljudem tudi "komolčkarji."

Nikomur hlapci?

Komunistični režim, ki je zavedel sistem tlačanstva in hlapčevstva, je proti obema, kadar se ne izražata v komandirani smeri.

Neki Svicar, ki je obiskal Slovenijo, je v pismu, ki ga je poslal Slovenskemu poročevalcu, takole ožigosal hlapčevstvo slovenskih natakarkjev:

"Lept slovenske zemlje ne bomo pozabili. Želimo le, da bi natakarkji v Slovenskem baru, prihodnje leto, ko vas zopet obiščemo, poleg drugih jezikov obvladali tudi svoj materin jezik."

Slovenski poročevalci je pismo priobčil zato, ker se je hlapčevstvo natakarkjev izražalo v napačni smeri. Stavimo, da ga ne bi nikoli priobčil, ako bi se kdo pritoževal nad njihovim hlapčevstvom proti nosilec edanjanega režima, ki so skoraj edini, ki lahko bar v Ljubljani obiskujejo.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

11. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

Menda so mu oziri do deželnega kneza, kateremu je bilo mesto neposredno podložno, nalagali tako opreznost. Mestni svetovalci so bili posledje več kot 20 let sami luterani.

Predikantov je bilo v Ljubljani od pet do devet, ki pa niso imeli posla le z mestnim prebivalstvom, ampak so iz mesta hodili na razne kraje pridigovat in se zopet vračali v Ljubljano, kjer so bili varni pod zaščito deželnih stanov. Razun Trubarja in Dalmatina so bili tu nastavljeni: Jurij Jurišič, Ivan Tulščak (vulgo Scheerer ali Feistenberger), Jurij Klemen, Sebastijan Krelj, Gašper Kumperger, Krištof Spindler, superintendent Jernej Simplicij, Ivan Znojilšek. Pridige so bile v špitalski cerkvi izprva ob nedeljah slovenske, ob četrtnih nemške. Pozneje so se ob nedeljah in praznikih slovenske pridige vrstile z nemškimi. Vsako nedeljo je bila tudi slovenska "božja večerja," katere se je navadno udeležilo od 20 do 50 ljudi, ob velikih praznikih tudi po par sto. Obredne molitve so bile pri tej priliki enkrat nemške, drugič slovenske. Vendar je slovenski življenj pri ljubljanskih protestantih prevladoval. Kako se je luteranstvo med prebivalstvom razširilo? Semtertje se čuje sodba, kakor da bi bili vsi tedanji Ljubljančani protestantje. Trubar poudarja l. 1575., "da so vsi gospodje, vitezi in plemiči, ka-kor tudi večji in razumnejši del meščanov, s svojimi ženami, sinovi in hčerami edini v pravi (luteranski) veri."

Iz tega smemo sklepati, da je bil odličnejši in premožnejši del Ljubljančanov vdan novi veri. Enako poroča tudi škof Tavčar l. 1589. na apostolsko stolico, "da se skoraj vsi meščani, posebno pa bogatejši, priznavajo za luterane in si vzdržujejo predikante." Škof Hren pa piše, da je bil l. 1597. komaj dvajseti del ljubljanskega prebivalstva še katoliški in med njimi le ljudje najnižje vrste. — Vendar je take izjave treba prav presojati. Ljubljana je bila sredi 16. stoletja mesto s približno 7000 prebivalci. Iz števila protestantskih krstov, obhajil in pogrebov, ki se nam je deloma ohranilo v župnijskih zapisnikih, pa spoznamo, da smemo protestantsko občino ceniti k večjemu na 3000 duš, torej na slabo polovico ljubljanskega prebivalstva. Gotovo je bil vsled hude agitacije in žalostnih cerkvenih razmer večji del meščanstva odtujen

katoliškemu verskemu življenju, vendar se tudi luteranskega bogoslužja niso vsi udeleževali, ampak neodločni in brezbržni omahovali med obema strankama.

Versko nasprotstvo se je pokazalo zlasti ob izrazitih katoliških slovesnostih, ki so jih izkušali protestanti odpraviti. Procesija sv. Rešnjega Telesa se že od l. 1562. ni več vršila. Enako so izkušali zatreti Marijine praznike. Ko se je l. 1573. bližal spominski dan Marijinega rojstva, so predikanti že teden dni poprej oznanovali svojim poslušalcem, da tega dne ne smejo več praznovati. Leta 1596. je bila na Mali Šmaren v Ljubljani slovenska procesija za osvoboditev trdnjave Petrinje. Vodil jo je stiški opat Lovrenc, na čelu več tisoč vernikov, ki so prišli s svojimi križi in zastavami. Vendar luteranski obrtniki niso opustili dela in tudi niso zaprli trgovin; gospe pa so s svojimi deklarirali pri oknih predle in se norčevale iz katoličanov, češ da Marija ni bila nič boljša od njih.

Katoliška božja služba se je v Ljubljani ohranila izven špitalske kapele po vseh drugih cerkvah. Leta 1589. piše škof Tavčar: "Pri stolnici z velikimi demarnimi žrtvami vzdržuje poleg štirih vikarjev dva kapelana, učitelja, kantorja (pevovodja) in šest gojencev (dijakov), ki se bavijo z učenjem, godbo in opravljajo cerkvene posle. Od deseterih kanonikov jih le pet prebiva v Ljubljani. Vsako nedeljo in praznik pridiga eden izmed kanonikov ob precejšnjem številu poslušalcev. Redno je tudi maša in pridiga v cerkvi nemškega viteškega reda. V cesarskem špitalu pri sv. Jakobu in pri frančiškanih se vsaj ob praznikih opravljajo maše, katerim se včasih pridruži tudi pridiga."

Izven Ljubljane nikjer ni prišlo do organizacije samostojnih luteranskih občin. Tu in tam se je posrečilo predikantom za nekaj let dobiti v posest poedine župnije ali pa so s pomočjo plemiških patronov prirejali shode po malih podružnicah, ki se pa niso dolgo vzdržali.

Na loškem gospostvu brzijskih škofov se je jelo širiti luteranstvo pod vladno oskrbnikov Lenarta pl. Siegersdorfer in njegovega naslednika Filipa iz iste družine. Lenart Siegersdorfer je predlagal l. 1560. patriarhu za loškega župnika Ambroža Haumana, ki je bil naklonjen novi veri. Pokazal je svoje mišljenje s tem, da se je oženil in ničesar ni storil proti luteranski agitaciji. Luterani so se polastili podružnice sv. Križa na Puštalu (Burgsall), kjer so imeli svoje shode. Predikanti so dohajali iz Ljubljane ali Kranja. Do l. 1573. je bil mestni svet v Škofji Loki še katoliški, ker je takrat obljubil svoji zemljiški gospodi, brzijskim škofom, da se bode vzdržal vsake verske novotarije in skrbel, da tudi med meščanstvom ne dobi tal.

Toda kmalu so se razmere izpremenile; sodnik in večina svetovalcev je potegnilo s protestanti. Patriarhov namestnik, škof Pavel Bizancij je l. 1581. proti loškemu župniku naperil tožbo, pa zato ni bilo nič boljše. Večkrat so se dogajali na loškem svetu hudi spopadi med predikati in katoličani. Ko je v juniju l. 1585. Jernej Knafelj, predikant barona Ečka z Brda pri Kranju, prišel na poziv Janca Jakoba Siegersdorferja v Loko, ga je loški kapelan Vrbani Wurtzner napadel z grožnjami in psovskami.

1953	AUG.	1953
Sa	Mo	Tu
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

SEPTEMBER

6. — Dvor Baraga, št. 1317 Katoliških Borstnarjev priredi piknik na parku društva sv. Jožefa — bivša Močilnikarjeva farma.
4. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. pridedi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. v proslovo svoje 40-letnice banket in ples, pri katerem igra Pecon-Trebar orkester.

OKTOBER

4. — Podružnica št. 14 SZZ priredi v AJC na Recher Ave. vinskogratje. Igra Grabnerjev orkester.
17. — Društvo Danica št. 34 SDZ priredi kokašjo večerjo v SDD na Prince Ave.
18. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi v cerkveni dvorani družabni večer.
24. — Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ priredi plesno veselico v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Frankie Turek in njegov orkester.
25. — Podružnica št. 25 Slov. ženske zveze priredi v cerkveni dvorani sv. Vida banket za 25 letnico obstoja.
30. — Demokratski klub 23. varde priredi v SND na St. Clair Ave. svoj običajni letni ples. Igrata Johnny Pecon in Louis Trebar.
31. — Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ priredi zvečer v Hrvatskem domu na 6314 St. Clair Ave. svoj letni ples. Igra Triangle Trio.

NOVEMBER

1. — Glasbena Matica nastopi z operama "Cavaleria Rusticana" in "Pagliacci" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

14. — Klub 13 pripravlja večerjo s klobasami in kislim zeljem od 7. do 10. ure zvečer v SND na St. Clair Ave. Godba!

DECEMBER

6. — Pevski zbor "Slovan" ima koncert v AJC na Recher Ave.

FEBRUAR

6. — Dr. France Prešeren št. 17 SDZ priredi za svojo 40-letnico ples v SND na St. Clair Ave. Igra Pecon in Trebar orkester.

— V času druge svetovne vojne so nabrali toliko odpadkov gumija, da bi prišlo na vsako osebo v deželi skoro sedem funtov.

FRANCE GORŠE AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa dela cerkvene in liturgične umetnosti po lastnih izvornih načrtih, tudi postaje križevega pota v bakru, mavcu ali v žgani glini. Izvršuje tudi načrte za slikana okna, paramente, prapore, kelihe in monštrance.

6519 St. Clair Ave. Tel. HE 2-1290
Cleveland 3, Ohio

Še je čas za potovanje v stari kraj!

Pozno poletje in zgodnja jesen sta v starem kraju posebno prijetna. Vreme je v tej dobi leta veliko stalnejše kot v maju ali juniju. V gorskih dolinah in na planinah je dovolj hladu, ob morju pa sonca in priložnosti za kopanje. Tudi na ladjah in letalih ni v tej dobi takega drenja kot spomladi in v zgodnjem poletju. Kdor bi torej želel izkoristiti ta čas za obisk starega kraja, naj se nemudoma obrne na trdiko August Kollander, ki mu bo v najkrajšem času oskrbela vse potrebno.

Gospodarska stiska v naši stari domovini še ni minula. Blaga je sicer na trgu dovolj, toda ljudem manjka DENARJA. Trdka A. Kollander pošilja denar v vse kraje Slovenije in Jugoslavije po najboljšem menjalnem tečaju.

Nekaterih stvari v Jugoslaviji ŠE VEDNO PRIMANJKUJE, sorodniki in prijatelji bodo veselili, če se jih boste spomnili. Trdka A. Kollander pošilja pakete po naročilu, odpošlje pa tudi tiste, ki ste jih sestavili sami, če jih prinesete v pisarno.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. HE 1-4148
Cleveland 3, Ohio

Vesti iz Slovenije

Vzorno gospodarstvo

Pred sodiščem v Ljubljani se zagovarjajo vodilni uslužbenci ljubljanskega podjetja "Žaga".

Lesni manipulant Milan Vintar je pod imenom podjetja privatno nakupoval les in ga za svoj račun prodajal naprej. Samo z dvema takima "kupčijama" je zaslužil 328,000 dinarjev. Poleg tega je za svoj račun prodal iz skladišča podjetja lesa za \$522,000 dinarjev.

Ko sta mu direktor podjetja Štefan Šlosar in njegov pomočnik Bogdan Detela prišla na sled, jima je podaril: Šlosarju 197,000 in Deteli 195,000 dinarjev. Ta dva pa sta goljufala podjetje na svoj način. Kupila sta avto za 300,000 dinarjev, v knjige pa sta vpisala 360,000 dinarjev. Ostanek 60,000 dinarjev sta si razdelila.

Njihovim zgledom so sledili drugi. Lesni manipulant Janez Rezar je na svoj račun prodal les za 116,000 dinarjev.

Zdaj so pred sodiščem. Ko bodo kazni odsedeli, bodo verjetno dobili pa še boljšo službo. Tako se ponavadi godi.

Brezboštvo v Jugoslaviji

Kakor poroča titovska agencija Jugopress, so ob zadnjem ljudskem štetju v Jugoslaviji ugotovili, da 8.64% prebivalcev ne veruje v Boga. Procent brezbožcev je največji v krajih s pravoslavnim prebivalstvom, manjši v krajih s katoliškim prebivalstvom in najmanjši v krajih, naseljenih od mohadedancev. Največ brezbožcev živi po mestih. 25% mestnega prebivalstva se šteje za brezbožce, na deželi jih je samo 9%. Med ljudmi, ki verujejo v Boga, je 53% žensk.

Ko pišem te podatke imam utis, da je odstotek brezbožcev morda malo večji, kot je bil pred komunistično diktaturo. Za to dobo sicer ni statističnih podatkov, toda cenitve števila brezbožcev niso bile kdo ve kaj nižje.

Koliko je med temi deklariranimi brezbožci ljudi, ki verujejo v Boga, pa tega niso upali povedati, je seveda vprašanje, na katerega komunistična statistika ni odgovorila. Prav tako nimamo nobenega jamstva, da je statistika točna, to se pravi, da ni prirojena komunističnim potrebam.

MALI OGLASI

Radi selitve v drugo državo
Lastnik proda hišo 6 sob (vse udobnosti) garaža itd. Vse v najboljšem stanju, cena zmerna. Lahko tudi pohištvo. Na 1281 E. 169 St. HE 1-8233. (169)

Iščejo stanovanje
Trije mirni odrasli iščejo 4, 5 ali 6 sob v St. Clairski okolici. Kdor ima kaj naj kliče EX 1-0785. — (167)

V najem
Dobi se v najem 8 "bowling alleys" Dobra priložnost za izkušenega operatorja. Vprašajte za Patterson, GL 1-2916. (167)

Iščejo stanovanje
Zakonski par z starejšim otrokom išče 4 sobe od E. 62 St. do Addison Rd., do \$35. Bi sami predelali. Kličite EN 1-8028. (167)

Gostilna naprodaj
Naprodaj je "Shore Tavern" v Mentor-on-the-Lake z licenci D-1 in D-2. Ima tudi stanovanje. Kličite Painesville 2-6545. — (168)

Harmonika naprodaj
Naprodaj je harmonika italijanskega izdelka — 3 reda. Zglasite se na 1396 E. 53 St. — (167)

Soba se odda
Opremljena soba se odda moškemu. Naslov se dobi v uradu. — (168)

Skladišče v najem
V najem se dobi skladišče z "walk-in" hladilnikom. Vprašajte na 1172 Norwood Rd. — (167)

Hiša naprodaj
Na 1105 E. 71 St., za dve družini, po 7 in 7 sob vsaka, furez na plin. Kličite Hillcrest 2,3830. (168)

Priložnost za investicijo
Naprodaj je poslopje z 4 stanovanji na 986 E. 63 St., vsako ima 3 velike sobe in kopalnico, polna klet, dvojna garaža. Eno stanovanje bo pripravljeno za vselitev 1. sept. Cena zmerna. Lastnik bo uredil za financiranje. Za več pojasnila kličite Frank Strumbly, HI 2-4479 zvečer. (167)

RAZPRODAJA

pri
ANZLOVAR'S DEPT. STORE
6214 St. Clair Ave.
JE PODALJŠANA DO
31. AVGUSTA

Moški dobljo delo

FORD MOTOR COMPANY

17601 Brookpark Rd.
potrebuje
MACHINE OPERATORS
in
ASSEMBLERS

Visoka plača od ure. Idealni delovni pogoji. Prosimo, prinesite ta oglas s seboj, ko se oglašate v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark. (169)

OLIVER

POTREBUJE

FLOOR INSPECTORS

SHEET LAYOUT MEN

TOOL ROOM MACHINE OPERATORS

TOOL AND DIE MAKERS

TOOLMAKERS

TOOL DESIGNERS

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli shift. Dobra plača od ure. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevač zavarovalni načrt in pokojnina.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.
KE 1-0300

(167)

TOOL ROOM LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN TOOL ROOM HARDENER MACHINE REBUILDERS
Visoka plača od ure z dodatki za življenjske stroške in mnogo delovnih koristi. Ta dela so v naši E. 93 in Woodland tovarni in v naši E. 152 St. tovarni. Oglasite se v employment uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 Street

(172)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Ženske dobijo delo

Ženske za čiščenje

Nočno delo

5 dni v tednu

Dobra plača od ure

Stalno delo

ADVANCE WINDOW CLEANING CO.
1453 E. 66 St.
EX 1-7575

Pomivalka

Stalno delo od 6 zv. do 1 zj. Vas izučimo. Nič ob nedeljah in praznikih. Stalna plača in kosilo. Oglasite se pri

LUCCIONI'S

4213 Euclid Ave.
ob 11 zjutraj

(170)

Čistilke

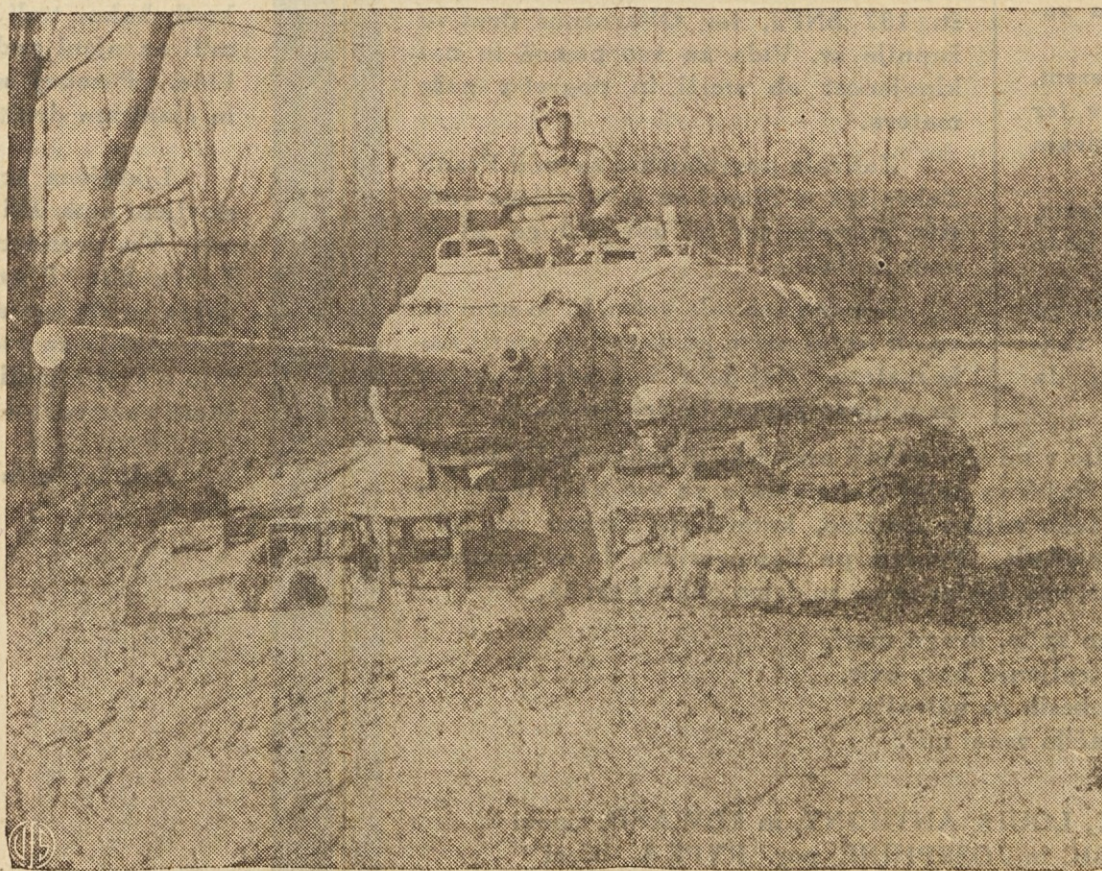
Ženske za čiščenje, ki bi bile pripravljene delati ponoči, išče

Prospect Window Cleaning Co.

1107 Bolivar Rd.
CH 1-6991

(170)

Ženske za čiščenje
Izkušene ali neizkušene
nočno delo — stalno delo
Dnevna meza — koristi
Ohio Window Cleaning Co.
1785 E. 45 St. HE 2-0233
(169)

GAZENJE PO BLATU — Moštvo preskuša Walker Bulldog tank, kakršne izdeluje Cadillac tovarna v Clevelandu, na preiskovalnišči tovarne. Blatno močvirje je posledica deževja. Preskušanje se vrši pod okoliščinami, ki morajo biti čim bolj podobne onim na bojišču.

SLOVENSKA MOŠKA ZVEZA

ŠT. 6
Predsednik F. Lavrich; podpredsednik M. Zelle; tajnik-blagajnik Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., EX 1-8228; zapisnikar M. Zelle. — Nadzorniki: Leo Novak, J. Borso, L. Urbancic. Seje vsako 3. nedeljo ob 1:00 pop. v šoli sv. Vida.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

ČE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrniti se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 68 St.

JOHAN ROJER:

IZSELJENCI

ROMAN

I Bilo je nekega vročega poletnega dne. Na Dyrandalu so gradili novo hišo za služinčad. Svetle stene iz tramov so bile že skoraj pri vrhu in polkovnik je moral biti pripravljen, da bo dal čez nekaj dni za likof. Prav za prav so sekali in razbijali na stavbi samo trije ljudje. Videti je bil gornji del telesa Kala Skareta, dninarja, štiridesetletnega moža z rdečim šopom las pod brado. Zraven njega je bil videti Morten Kvidal, ki je bil prvi mizar v občini, čeprav je bil še čisto mlad. In tisti, ki je pravkar valil nov hlood po ležajih, je bil Ola Vatne, plavalas fant, nekaj čez dvajset let, rdeč v lica in veselih, svetlomodrih očih.

Ola Vatne je potihem prepeval. Saj ni bil tesar, ampak polkovnik je hotel, da naj poskusi. Pred veliko leti je prišel k graščini za pastirja; sedaj je bil hlapec, a razen tega pevec, muzikant in falot, ki so ga imeli radi vsi, najbolj pa dekleta. In odtod z vrha se je videlo tako daleč po svetu. Na zahodu pod gorami in snegu je bil veliki fjord, bliže se je raztezala planota hiš okrog cerkve, in najbolj sem, tik pod bregovi, kjer je stal Dyrendal, se je bleščalo jezero. Povsod je bilo poletje in to je bilo za petje dovolj. Kaj niso čvrčale ptice, ko so švigale sem in tja preko streh, kaj niso cingljali kravji zvonci z brega, kaj niso deklet brenčale pesmi, vselej ko so pritekale čez dvorišče, da si naberejo tresk v predpasnik? Tam se je celo Kal, ubogi revež, široko smehljaj naravnost v sonce in bila ga je sama dobra volja. In čez dvorišče proti dolgemu, belemu stanovanjskemu poslopju je šel veliki, sivolasi polkovnik. Kdo ve, če tudi on prav na tistem ni brenčal kake pesmi?

Spodaj z vrta prihaja gospodična Elza. Veter se igra z njemimi temnimi lasmi, oblečena je v svetlomoder predpasnik z rokavi in v košari nosi prvi zreli ribez. "Hej, vi tam zgoraj! Hočete pokusiti?" Dvigne grozd in ga vrže naravnost proti Olu, da ga komaj ujame. Obenem mu pošlje hiter pogled in se nasmehe, da se pokažejo beli zobje. Potem izgine odzadaj po po stopnicah v kuhinjo. Ljudje so trdili, da pravi gospodar na graščini ni polkovnik, ampak njegova dvajsetletna hči. Ali kdo je mogel kaj pravega vedeti, kaj se godi pri gospodi za zaprtimi vrati.

"Takole ti je, če imaš ljubico," se oglasi Morten in pomežikne.

Ljubico? Ola se ni dal motiti v delu. Bil je doma iz majhne kočice gori v hribih in ona je bila hči polkovnika z Dyrendala. Veliko šol je napravila, prepotovala je veliko dežel, leja je bila, tako da so ljudje pred cerkvijo gledali, ko se je pripeljala. Olova ljubica! Vendar, kadar ga je spil kozarec, je brez dvoma imel rad, če so ga dražili. Pomežikoval je malo z enim očesom in ni maral reči naravnost ne. Kaj ni bila po cele dneve z njim, ko je pasel? In letos poleti, ko je bil polkovnik z doma — ali se nista vozila skupaj v gozd po drva? In kaj se je dogajalo, ko sta se tolikokrat vozila ven na fjord, da bi lovila ribe? Ola ni maral praviti o tem, izdal ni nikoli nič. Ampak če je kdo rekel kaj preveč, je bil tepen.

Ljudje so zares pričeli govo-

slojje.

Na stavbi je vse utihnilo. Sekali in žagali in razbijali so kakor prej, ali nobeden od onih dveh ni imel Olu ničesar več povedati. Vsi so čutili, da to ne pomeni nič dobrega.

Ko je zvečer Ola snel čepico in stopil v pisarno, je sedel polkovnik za pisalnikom in gledal v neko knjigo. Potem je vzel ščipalnik z nosa, uprl oči vanj in pohrkal.

"Ola Vatne—koliko imaš plače na obem?"

"O menda samo za zadnjega četrta leta."

"Torej pet goldinarjev. Čevlje in obleko, kar spada k plači, si gotovo dobiš. Vendar tu imaš deset goldinarjev. Ali nocoj se boš selil iz hiše?"

Ola je stal in gledal. Ni razumel.

"Ne pravim, da si storil kaj

hudega. In ne maram, da bi govorili, da sem te zapodil. Si boš že izmislil kak verjeten vzrok. Ampak nocoj se boš selil."

"Da, gospod," je zajecel Ola in gledal v zid.

"Želim, da se ti bo dobro godilo. Zbogom, fant."

Ola se je znašel pred vrati.

Pogleda okrog sebe. Čudno, vsi ljudje so izginili z dvorišča. Tovariša s stavbe sta šla po svojih potih. Nikogar ni, da bi se mu smilil. Elze ni iz hiše. Ko gre mimo stopnic, ki peljejo v kuhinjo, se mu zazdi, da se nekdo hihita za vrati. Zdaj oni uživajo, ker mora od hiše.

V stari sobi za služinčad slede delovno obleko in obleče nedeljsko. Na ramo zadene kovčeg, v katerem je vse njegovo premoženje. Zbogom in Bog povrni.

Na poti se mu zdi, kakor da

mu znova in znova udarja krog na uho. Od ostalih hlapcev, od dekel iz kuhinje prihaja, in morebiti je tudi Elza med njimi. Na bregu zavije s pota in se vrže med resje. Obleži in strmi v nebo. Taka je gospoda. Taka je Elza. Zdaj lahko svoje žive dni hodiš po svetu v zasmeh vsem ljudem.

V kovčegu je morala biti še polna polliterska steklenica. Izkopal jo je, odprl zamašek in nastavil malo steklenico na usta. Prvi požirek ni potolažil dosti. Samo ogrel je. Drugi je napravil svet malo prijaznejši. In šele, ko je bila steklenica prazna, je pogledal predse in se začel smehljati.

Preden pa so se odpravili spat, je šla Elza kakor po navadi k očetu v sobo z njegovim večernim grogom in sta se sprla. Ko je na koncu prišla iz sobe, ni bilo težko pogoditi, da je jo-

kala. Dekle v kuhinji so se spogledavale. To pot je polkovnik pokazal, kdo je gospodar.

V isti noči pa je izbruhnil požar. Moške in ženske so drveli sem in tja z vedri polnimi vode. Polkovnik, gologlav, brez suknje in telovnika, je skušal voditi reševanje. Zmočili so jadra in jih napeli čez stanovanjsko posloje, vendar konjski in kravji hlev sta pogorela. Še ves drugi dan so se kadili veliki hlodi na pogorišču.

Požar na velikem posestvu pre-

plaši zmeraj ves okraj in raznesle so se govorice. Ali je bilo podtaknjeno?

Polkovnik je zmaheval z glavom in ni rekel nobene besede. Ta človek se ni nikoli zagovarjal vsaj pred navadnimi ljudmi ne. Čez tri ali štiri dni potem pa je prijahal rdečebrači veliki hlapec v hribe na Olov dom. Privezal je konja pred vrati, stopil v sobo, na hrbtnu je nosil torbo. Dober dan, ljudje božji!

(Dalje prihodnjič.)

OBLAČILA ZA ŠOLO ZA DEČKE IN DEKLICE

dobite po izredno nizki ceni, ob majhni zamudi časa in brez sitnosti pri

Anzlovar's Dept. Store

6214 St. Clair Ave.

Pri nas zamenjamo Eagle znamke! . . . Varčujte!

Zeliš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga pri-voščiš svojim dragim? Naroči čimprej slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevani od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro priložo "MISIJSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.
500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla naša dobra in ljubljena mati

Frances Milavec

ROJENA PERUŠEK

ki je previdena s svetimi zakramenti zaspala v Gospodu dne 23. julija 1953.

Naša ljubljena mati je bila rojena dne 1. aprila 1869 pri sv. Gregorju na Dolenjskem. Od tu je prišla v Ameriko.

Pogreb se je vršil dne 27. julija iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sv. mašo z asistenco je daroval Rev. Louis B. Baznik. Po pogrebni sv. maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku, kjer počiva njen soprog Matija, naš do-bri oče.

Na tem mestu se v prvi vrsti zahvalimo Rev. Louis B. Bazniku, ki je mater previdel s svetimi zakramenti, za njo opravil sveto mašo in druge pogrebne molitve, spremil truplo mater iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče, vse do njenega groba. Za vse to Rev. Bazniku prav prisrčna zahvala in iskreni: Bog plačaj!

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ter mater tako lepo ozaljšali, ko je počivala na mrtvaškem odru.

Enako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za dušo pokojne matere.

Prav lepa hvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile na razpolago ter mnogim tako omogočili, da so se mogli udeležiti pogreba.

A Vi, naša draga mati, počivajte v miru v zemlji ameriški in lahka naj Vam bo gruda te nove domovine Amerike. Naj Vas dobi Bog poplača za vse Vaše trpljenje in skrb, katero ste imeli za svojo tako veliko družino, katero ste skrbno odgojili. Naj bo za to dobi Bog Vaš obilni plačnik. Pri tem pa Vas prosimo, da ne pozabite na nas, kar tudi mi ne bomo na Vas, vse dokler se ne snidemo onkraj groba.

Sladko spite, draga mati,
brez trpljenja brez ovir,
a v nebesih pa uživajte
za plačilo večni mir.

Vaši žalujoči otroci:

MATHEW, JOHN, FRANK, LOUIS, ANTHONY, in EDWARD, sinovi
FRANCES por. ZNIDARSIC in JOSEPHINE por. RYPKA, hčeri

Pokojna zapušča tudi sestro MARJANO ZAKRAJŠEK,
ter brata JOHN in FRANK PERUŠEK

Cleveland, Ohio, 24. avgusta 1953.

1900

1953

Naznanilo in Zahvala

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki bolezn umrla naša ljubljena soproga, draga mati, hčerka in sestra

Frances Tomsic

Previdena z zadnjimi tolažili sv. vere je zatisnila svoje mile oči dne 24. julija 1953.

Rojena je bila 26. novembra 1900 v vasi Bukovici pri Ribnici na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1909.

Pogreb se je vršil 28. julija 1953 iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., kjer je za pokoj njene duše bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih obredih je njeno truplo bilo prepeljano na pokopališče Kalvarija in tam položeno k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo č. g. Father Cimpermanu za darovano sv. mašo zadušnico in za spremstvo na pokopališče.

Našo toplo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so ob krsto pokojnice položili tako lepe vence cvetja ter ji s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Lepo se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše naše drage pokojnice.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so pokojnico prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru in molit ob njeni krsti, kakor tudi vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti na pokopališče. Posebej se zahvalimo članom in članicam društev, ki jim je poko-

na pripadala, in to: Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ, podr. št. 10 SZZ in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete, za lepo slovo od svoje umrle sestre.

Našo iskreno zahvalo naj sprejmejo pogrebci-sorodniki, ki so nosili krsto pokojnice.

Hvala vsem, ki so na dan pogreba dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Lepo se zahvalimo vsem, ki so nam pisмено ali ustmeno izrekli svoje sožalje ter tudi vsem, ki so nam ob času smrti pokojnice bili v pomoč.

Hvala pogrebniemu zavodu A. Grdina in Sinovi za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno pomoč.

Ljubljena soproga, draga mati, hčerka in sestra, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji, ki si jo tako ljubila in ki je bila Tvoja druga domovina! Vse prehitro je Tvoja življenska pot bila končana. Žalostni smo, ker smo Te izgubili. Prazno je in pusto v naši hiši. Povsod Te pogrešamo, saj si bila dobra in skrbna soproga in mati! Odšla si k Bogu, da iz njegovih rok sprejmeš plačilo za vsa svoja dobra dela. — Mi pa se Te bomo spominjali z ljubeznijo v svojih molitvah in mislih, dokler nas Božja Previdnost ne združi v nebeskem carstvu. — Spavaj mirno — snivaj sladko!

Žalujoči ostali:

JOHN, soprog
ROSE por. KOCJAN, hči
HAROLD, sin
FRANCIŠKA KLUN, mati
JOSEPHINE, snaha
ANDREW, zet
LOUIS in GREGORY, vnuka
JENNIE BATIČ, sestra
ANTON, brat
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, Ohio, 24. avgusta 1953.